

Serghei COLOȘENCO

Vasile Alecsandri

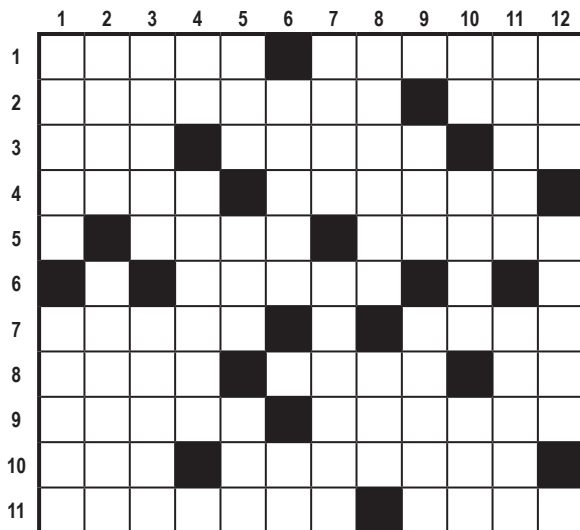
PROZĂ

Biblioteca REBUS

140

Editura SFERA
2018

PROJOAN

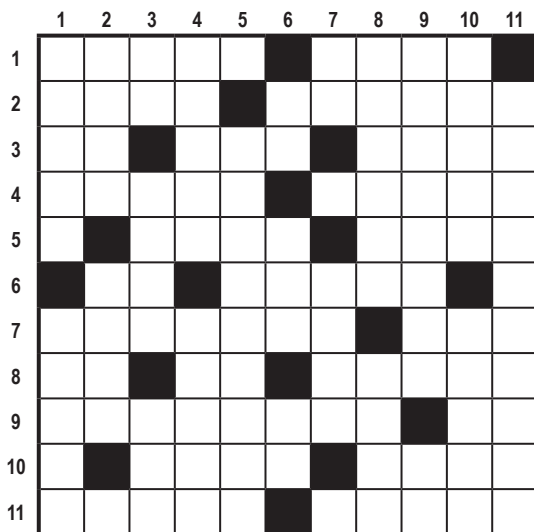
ORIZONTAL: 1) Formula de început a povestirii, pe care Alecsandri o folosește când i-a scris lui Ion Ghica – Îndeletnicirea lui Costachi, la moșia de la Mircești, în grija căruia fusese dat Vasile Porojan „*pentru ca să învețe a plămădi pâini, ciurecuri, colaci, cozonaci etc.*” **2)** Tânăra țigăncușă, fată frumoasă, luată „*cu de-a sila, din țigănimea de la Mircești, pentru a se deprindă a coase la gherghet*”, fiind obligată să se mărite cu Costachi, iar iubitul ei, Postolachi, fu obligat să-i cânte la nuntă din cobză – Stau în salon/**3)** „Acute myeloid leukemia” (abr. med.) – Placa de la biserica Sfântul Ilie de lângă clopote, „*executând variații fantastice cu ciocanul de lemn*” – Andrei Jora. **4)** Velier de cabotaj, folosit în Levant – Francezul Victor, fost ofițer în armata lui Napoleon, ce înființă o școală particulară la Iași, unde copilul Alecsandri a fost trimis „*ca să învâț tot ce se învâța pe atunci: un pic de franțuzească, un pic de nemțească, un pic de grecească și ceva istorie, și ceva geografie pe deasupra*”. **5)** Unul din tinerii care a plecat la Paris să studieze, cel „*căruia norocul îi rezerva tronul României*” (Alexandru) – A fredona o melodie neavând cuvinte (pop.). **6)** „... ani întregi am stat la Paris, cercând, după dorința părintelui meu să mă pregătesc pentru studiul medicinei, apoi pentru studiul dreptului”. **7)** „Orașul luminii”, unde urma să plece tânărul Vasile Alecsandri, pentru că „*boierul a hotărât să te trimeată la*

carte tocmai în fundul lumii, și am venit să te rog ca să mă iei cu d-ta”, sunt spusele lui Vasile Porojan – Materialul din care era făcut ciocanul cu care Vasile bătea toaca „*pe scândura spânzurată alături de clopotele*”. **8)** Berbec (reg.) – Orașul unde a poposit Alacsandri venit de la Mircești ca să învețe la școală – Ea s-a întors!**9)** Jocul celor doi băieți, neobosiți și la „*puia-gaia*”, la „*poarca*”, la înălțatul zmeului, „*și chiar iscoditori de nouă jocuri*” (var.) – Cartier al Iașiului situat pe dealuri pe care elevul de pension „*le privea cu melancolie*”, retrăind momentele din lunca Mirceștilor. **10)** Articol posesiv – O altă țigăncușă frumoasă de la Mircești, fugită în lume cu scripcarul Didică, „*de la care am adunat mai multe cântece populare*”. **11)** Remușcările ce l-au cuprins pe Vasile Alecsandri scrise despre Vasile Porojan, care a plecat „*spre pământ de aspra mână a bătrâneței și dezgustat de lume*” (pl.) – Cuvântul de rămas bun legat de „*nepăsare a copilăriei, de libertate și de fericire!*”

VERTICAL: **1)** Locul unde revenea elevul Alecsandri și unde „*numai duminecele ne mai întâlneam în curte*” cu Porojan, și „*atunci recâștigam tot timpul pierdut cu studiul*” – „*Cât pentru Porojan, el deveni un... de frunte sub ciomagul profesorului său și fu ridicat la rangul de ciurecar a casei*”. **2)** „*Mă dojeni puțin cu blândețe și apoi mă șterse de sudoare pe obraz*” – După băștile pe care Vasile Porojan le încasa, „*eu îl mângâiam, dându-i câteva... turcești ca să cumpere alviță și simit*”. **3)** Căciula „*rotundă de pele de miel sură*” pe care o purta călugărul Gherman Vida, dascălul lui Alecsandri, Kogălniceanu și al altor elevi externi, „*devenise o minge în mâinile noastre*” – Vechi oraș în Germania.**4)** La fel – Cei doi frați de la Pensionul Cuénim, colegi cu Alecsandri, care povesteau în dormitor „*nenorocirile lui Robinson Crusoe*”. **5)** Esență de mentă! – Rostit – Vaze, pe jos!**6)** Vărul lui Al. I. Cuza, plecat și el la studii în capitala Franței, împreună și cu pictorul Negulici (Nicolae) – În față!**7)** Cingătoare – Locurile de popas ale țăganilor când au fost eliberați din robie „*ca să se cinstească*” până au cheltuit toată agoniseala. **8)** Bolile frigului – Stofă de lână subțire și ușoară (od.). **9)** Femeia lui Stoica, „*viziteul tătâni-meu*”, pe care acesta „*cerea să o lase sub cuvânt că: i s-a învechit țăganca*” – Veche regiune în Asia Mică. **10)** Sunet de goarnă – Biserica Sfântul... din Iași, „*vecină cu casa părintească*”, unde cei doi copii Vasile, Alecsandri și Porojan, se jucau – Ordonanță (abr.). **11)** Aliajul din care era făcut ligheanul în care lovea „*cu un tam-tam chinezesc doamna Cuénim*” la dormitorul elevilor ca să se scoale diminețile – Făină de porumb. **12)** La Porojan! – Una din mâncărurile pe care Costachi, bucătarul „*o nimerea foarte bine*”, dar și sarmalele și ostropăturile.

Dicționar: SAIC, IREU, AZE, SOF, ROJ.

BORSEC*

ORIZONTAL: 1) Luna anului când pentru Borsec este „*epoha în care el începe a prinde sufletele*”: „*Casele se locuiesc încet-încet, și în puțină vreme el se transformează într-un târgușor viu și plin de tot soiul de figuri străine*” – Precipitațiile de care se tem cei veniți la Borsec în vremea băilor. 2) Arbust de pe malurile râurilor de munte – Parte a aparatului digestiv ce se tratează cu borviz băută de la fântâna „*ce este izvorul tămăduirii atâtor patimi, ce se află în mijlocul Borsecului și nu e mai mare decât un cot cvadrat*”. 3) În centrul Borsecului! – „*Frigul de gheață*” – „Biosciences Eastern and Central Africa” (siglă). 4) Etajul unei clădiri – „*Țipetul trâmbiții, miorlăitul clarinetii și bubuitul tobei*”. 5) Melodiile pe care muzica le „*cântă neconținut*” celor care vin la fântână, la cura de ape, ce „*ține de la șase până la opt ceasuri*” – Localitate în Georgia. 6) Într-un tablou! – Loc unde la Borsec se fac băi „*mai cu samă pentru revmatismuri*”. 7) Unul din puținele locuri turistice din împrejurimile Borsecului; altele sunt la Steclărie, la Peșteră, la Stânci, sau escaladând „*muntele numit Capul Popii*” – Codul unui aeroport din SUA. 8) Datorită acestor animale pe care un cioban bolnav le mânia prin zona Borsecului și, bând apa din „*izvorul Borvizului*”, s-a vindecat, spune legenda – Aproape mov! – Intrat în apă. 9) „*Vestitul bărbier Figaro, numit astfel*”

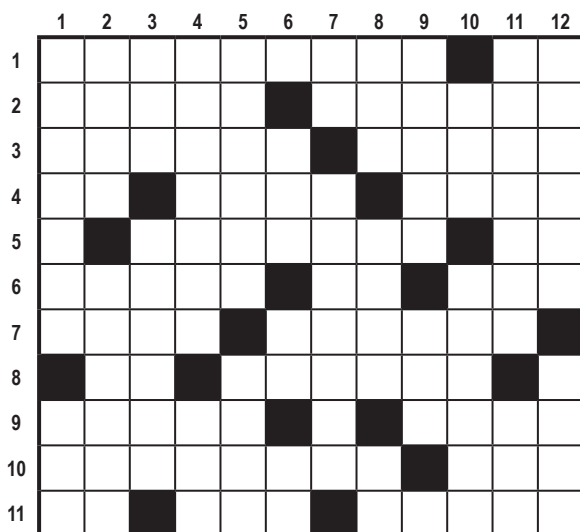
pentru numeroasele... ce cunoaște, afară de al său”, omul de încredere al domnului Vermeș, „factotumul plenipotent” al locului (nom.) – Horia Ursu. **10)** Privește! – Neplăcut la gust. **11)** „Trei părți a anului, Borsecul este o... deșartă, pe care numai urșii din munți o vizitează, poate” – La rădăcina unui brad „cade gios de osteneală și de căldură” cel ce a ieșit de la baie, alergând ca să se încălzească.

VERTICAL: 1) Anotimpul când „Borsecul rămâne singur, deșart și trist ca un mormânt, până la vara viitoare” – Unele întâmplări de la Borsec ce l-au făcut pe Vasile Alecsandri „să râd din toată inima”, întâmplări „care au jucat un rol însemnat în soțietatea Borsecului din vara trecută” (sg.). **2)** Animalele ce populează pădurile și munții din vecinătatea Borsecului – Urmează după cura de apă la Lobogo, locul „în care ferbe neconținut gazul carbonic”, iar apa este foarte rece. **3)** Căni! – Melodiile pe care „muzicanții de la Cronstar” (Brașov) le cântau pentru nemți, „ungureasca” pentru maghiari și „Tu-mi ziceai odată” pentru români, în perioada verii (sg.) – Deasupra. **4)** „Ocrotitorul” nevăzut al Borsecului, „ce-l priveghează de gios”, d-l Vermeș, „vestit prin micul său cal”, având „locuința cu câteva sute de stâneni mai în vale decât Borsecul” – Sat în județul Vaslui. **5)** Loc de tratament cu apele reci, carbogazoase, unul din „cele patru bazinuri din Borsec”. **6)** Borsec, 43! – Infernul creat de „vuietul fără nume” auzit în peștera din apropierea Borsecului datorat ecoului – În Borsec! **7)** Capete! – Localitate în Kenya. **8)** Locul cu apă rece și cu gaz carbonic unde se tratează „pentru slăbiciuni” – Râu în Kazahstan. **9)** „Unul din meritele cele de căpetenie a Borsecului este de a insufla oamenilor simțiri...!” – Plumb pe jos! **10)**... Negruzii, prieten cu Vasile Alecsandri – Recipientele cu care „toți bolnavii viind din toate părțile dimineața la fântână, cu ochii încă umflați de somn” beau apa tămăduitoare (sg.). **11)** Descrierea pe care o face Alecsandri celui care a dus „la gură paharul plin de burcut: mușchii obrazului se zgârcesc, sprincenile se încrețesc, ochii se dau peste cap, buzele se strâng ca pentru o dulce sărutare, și toată fizionomia se priface într-o nevinovată și neprețuită...”.

Dicționar: GEBI, TPA, RAMU, UGAM.

*Prima parte a acestei bucăți a apărut în *Propășirea* din 29 octombrie 1844. Aceasta fiind suspendată, urmarea a apărut în anul următor în *Calendar pentru poporul românesc pe anul 1845* (Iași, 1845) al lui M. Kogălniceanu, unde a fost reprodușă și partea publicată deja în *Propășirea*.

BALTA ALBĂ

ORIZONTAL: 1) Prietenul lui Vasile Alecsandri, cu studii de drept la Paris, participant la Revoluția de la Paris, participant la Revoluția de la 1848, prefect de poliție a Capitalei sub domnia lui Al. I. Cuza, diplomat, căruia scriitorul îi dedică proza **Balta Albă**, în 1847 și publicată în „Calendarul Albinei”, în 1848 (Ioan) – Dan Botta. **2)** Drumurile din Balta Albă străbătute de pictorul francez în miez de noapte ținând „sacul de drum într-o mână și având drept tovarășie un escadron de câni ce-mi arăta dinții lor ascuțiți” (sg.) – Vorbăria confuză de pe malul lacului pe care francezul nu o înțelegea fiind făcută de femei și de bărbați în românește. **3)** A suporta ceva neplăcut – Orașul unde călătorul plecat de la Paris a ajuns în voiajul său spre Orient, de unde s-a imbarcat pe un vas „cu gând de a coborî Dunărea pân’la Marea Neagră, făr’a mă opri nicăire”. **4)** Elena Negri – Astrul care „împreună cu stelele se arătaseră pe cer, întocmai ca niște privitori pe băncile unui teatru” – Toate vehiculele pe patru roți „înhamate cu câte patru, șese sau opt cai, îndreptându-se, în fuga mare, către o baltă ce steclea departe la razele soarelui”. **5)** Calul de care surugiul „se aninase de coamă, când i se poticnise șăuașul” – Curele! **6)** Scoarță – Nae Roman – Piesa de harnașament pe care surugiul o scoate „din spinarea calului celui căzut, o puse pe lăturaș și, mai adăugând vro câteva noduri la frânghiile ce slujea de hamuri, încălecă și-mi făcu sămn să mă sui în căruță”. **7)** Porțiuni din liniile curbe – Mobila „rotundă cu picioarele scurte” așezată pe o rogojină „gios la pământ”, pe care „aruncă pe dânsa patru șervete și patru linguri de lemn și ne îndeamnă pe toți să ne așezăm turcește” mâncând borș dintr-un castron și „alte bucate care îmi plăcură mult, deși îmi era cu totul necunoscută”. **8)** Chiot – Calul care

se poticni pe o costișă, iar „roata de dinainte se izbi de el în repejiune și se sfărâmă pe loc”, bietul animal „sclintindu-și piciorul [...] gemea la pământ” (pl.). **9)** Zeița romană a agriculturii (mit.) – Balta pe care o descrie Vasile Alecsandri. **10)** „Balta era plină de scâldători și via de răcnete și de răsuri. Toți, din toate părțile, bărbați și femei, venea de se arunca în apă, la un loc, cu o nepăsare vrednică de timpurile cele mai nevinovate ale lumii și cu o veselie ce mă îndeamnă și pe mine a lua o baie” – Cântec pe baltă. **11)** Luate din sită! – „Alcătuie din bordeie coperite cu stuh și coronate de cuiburi de cocostârci. Nu se zărea nici țipenie de om”. „Mă văzui singur în mijlocul unei piețe neregulate și plină de schini”, descrieri ale localității Balta Albă, noaptea – „Vaporul Bălții Albe”, format din grinzii „având un cort mare drept coperiș și două roți mici de moară aninate pe laturile ei” cu care se făceau plimbări nocturne pe lac.

VERTICAL: **1)** Sticlele cu vin de Bordeaux cu care au fost serviți mesenii la Balta Albă, din care au băut neavând pahare (sg.) – Bidiviii, mici la statură, „numai oasele și pelea, pe care era săpate urme adânci de bici”, înhămați la „trăsura această primitivă”, cu care pictorul francez a fost dus la Balta Albă. **2)** Pronunția postașului la cuvântul folosit de francez: *Allons*, la plecatul spre Baltă – Spațiul geografic spre care se îndrepta pictorul, făcând o escală în Valahia, ca să cunoască țara și locuitorii ei. **3)** Petale de liliac! – Balta Albă (pl.). **4)** „Văzui, plin de mirare, vro treizeci de trăsuri de toată forma: brisce, brașovance, carete, calește” – Stațiune balneară germană amintită în povestire, pe care francezul o compara în mintea lui Baden și cu... Balta Albă. **5)** „Cutioara plină cu fân, pe patru roți de lemn cu schițele stricate” cu care călătorul a ajuns la Balta Albă în miez de noapte zdruncinat, un adevărat calvar fiindu-i voiajul – „Sporting Shooters Association of Australia” (siglă). **6)** Una s-a întors! – În capul mesei! – Teșite!**7)** Acum în familie! – Soldatul care „întră în salon vestindu-mă că trăsura era gata. Îmi luai un sac de drum și mă coborîiute în uliță” (pl.). **8)** Nuvelă (abr.) – Făcută scrum – Drepte la mijloc!**9)** Imaginea străjerului în ochii francezului: „dar ce om! O matahală naltă, groasă, spătoasă, bărboasă, fioroasă!” – Intrarea în bordeiul străjerului „fiind prea gios și fruntea mea prea sus, amândouă s-au ciocnit ca două bile de biliard”. **10)** Unitate de măsură pentru înălțimea sunetului (Fiz.) – Toc de scris prevăzut cu rezervor propriu de cerneală. **11)** Fluviul pe care a călătorit pictorul francez de la Viena până la Brăila, încântat de „sălbatica frumuseță a malurilor acestui râu între Banat și Serbia”, admirând „acei munți plini de peșteri adânci și învăliți cu păduri vechi, precum și de Porțile de Fier, și de Turnul Severinului și de rămășițele podului lui Traian” – Ajuns noaptea în sat, singur, neștiind limba, francezul își făcu „drum cu... pintre clai de câni”, hotărât să-și caute „vreo ospetie” (nom.). **12)** Orașul de pe Dunăre unde opri vaporul, și unde „mă hotărâi a mă coborî pe uscat și a întrerupe călătoria mea în Orient, pentru a mă rătăci câțeva vreme în câmpurile Valahiei”. În port „mă trezii față-n față cu consulul francez, carele, cunoscându-mă de compatriot, mă pofti la dânsul acasă”, unde află de minunea de la Balta Albă. „În acel izvor de tămăduire orbii câștiga vederile, surzii auzul, ologii picioarele, bătrânii puterile! și c. l.”, hotărându-se să vadă și el „balta făcătoare de minuni” – Animalul peste care dădu vizitatorul nocturn în Balta Albă, ce stătea „culcată în mijlocul uliții”.

Dicționar: LIL, ANU, MEL.

TITLURI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	9	7	1	7	6	7	3		4	1
2	7	1	7	9	2	3		7	6	5
3	8	7	4	5	3		6	3	7	9
4	7	8	7		1	7	3	7	9	7
5	1	5	3	6		6	7	9	2	
6	7		7	3	9	5		2	8	9
7		3	1		2	3	7	4		7
8	1	7		6	3	7	4		9	3
9	7	9	8	7	4		9	3	7	6
10	6	5	3	1		1	7	4	6	7

Vă ofer spre dezlegare o aritmogrila cu încrucișarea din prozele BORSEC (1-2-3-4-5-6) și BALTA ALBĂ (1-7-8-9-7 7-8-1-7), scrise în 1845 și, respectiv, 1847.

Borsec a apărut în „Calendarul Foaiei sătești”, iar **Balta Albă** în „Calendarul Albinei”, în 1848, fiind dedicată:

D-lui I. Bălăceanu

n. 1825, participant la Revoluția de la 1848, exilat și el împreună cu Vasile Alecsandri, Alecu Russo, Constantin Romalo ș.a. A fost prefect de poliție al Capitalei, ministru de externe, agent diplomatic.

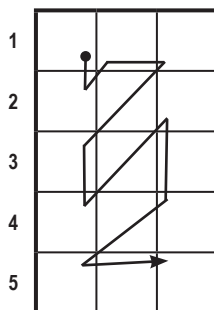
Înlocuind cifrele cu literele corespunzătoare, veți obține o încrucișare corectă.

ARITMOGRIF LITERAR

1	1	2	9	1	7	8	15
2		6	8	2	3	9	10
3		2	16	3	8	11	9
4		12	9	4	7	5	13
5		9	7	5	3	6	9
6	14	9	3	6	8	9	10

1) Ultimul rege arab, care a stăpânit Granada, pe a cărei fiică, Linda Raia, a descris-o Vasile Alecsandri în pastelul publicat în „Convorbiri literare”, nr. 11, 1 februarie 1875. 2) Scriitor francez de origine română (Emil). 3) Scriitor român, autor de proză *science-fiction*: *Argonautica*, *Adevărul despre himere* (Mircea). 4) Personalitate a culturii noastre, autorul dramei istorice „Răzvan și Vidra” (B. P.). 5) Scriitorul care ne-a oferit titlurile „Domnișoara din strada Neptun”, „Mărturia unei generații”, „Floare de mac” ș.a. (Felix). 6) A scris pentru copii cărțile „Dănel cu căciula de miel” și „Ghetuțe pentru ursuleți” (Marcel).

Pe cele două coloane verticale
rasterate: titlurile a două proze
scrise de Vasile Alecsandri.

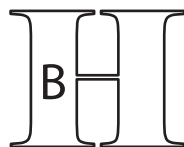
TITLU

1) Amuletă, emblema stabilității la vechii egipteni, însemnând „stâlp sacru”. 2) „Plata în natură”, la moară (reg.). 3) Estuarul unui râu în toponimia spaniolă. 4) Siglă pentru „Serviciul Român Dunărean”, fostă societate anonimă română înființată în anul 1914, cu sediul la Galați. 5) Fata din grădină.
Dictionar: TAD, RIA.

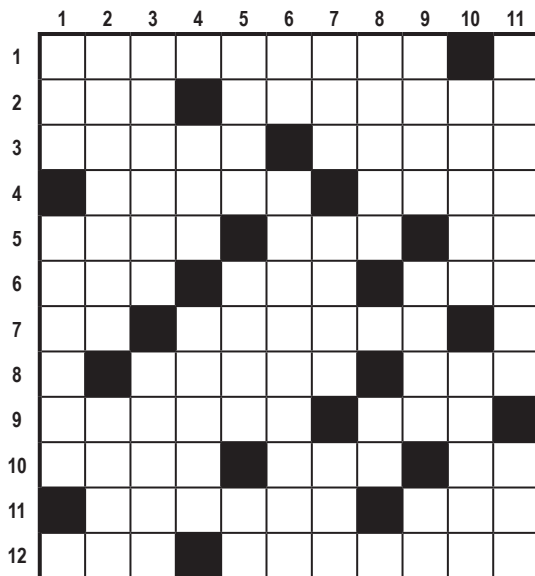
Urmând săgeata, veți afla titlul unei proze pe care Vasile Alecsandri o include în *O primblare la munți* (6, 2, 7).

...DE LA FLORENȚA

(Monoverb reflexiv: 6-10)

O PRIMBLARE LA MUNȚI*

ORIZONTAL: 1) Mănăstirea zidită de Alexandru Lăpușneanul spre prăznuirea hramului Sf. Mare Mucenic Dimitrie, izvorătorul de mir (1564-1569), pe care au vrut s-o viziteze autorul „întovărașit de doi tineri poeți și de un tânăr giudecător” ca să admire icoana ce-l înfățișa pe domnitor... **2)** ...și ca să ajungă au trebuit să treacă „o... atât de înșălătoare ca Bistrița”, cu brișca... – ...în care toți „vorbeam deodată”, „porneam delaolaltă la răs”, cântau „într-o notă scârțâitoare, altul cu un ton de bastaille (voce între bariton și bas, n.n.), un al treilea imitând ruladele oarecării demoazele”. **3)** Au luat cu ei „și o pungă mare plină de...”, ca să aibă ce fuma – „Ne acățam voioși pe cărarea îngustă care suie dealul Grohotișului” pentru a ajunge la schitul Hangu din apropierea Ceahlăului. **4)** „Ne zâmbea cu un farmec atât de dulce” – Improvizație muzicală a tovarășilor „mei care erau mai buni de picior decât mine, *Marsellaise: Allons enfants de la patrie.* (var.). **5)** „Bistrița clocotea împregiurul nostru” – Bidivii de la brișcă, speriați de vijelia râului, erau „îndesați cu țipetele și cu biciul” de vizitiu – Șir în dreapta! **6)** „Honorary Royal Academician” (abr.) – Partea cursului Bistriței, unde călătorii au ajuns teferi, oprindu-se „puțin ca să răsufle și caii și să ne aprindem țigarele” - „Iar eu îi urmăream de departe pe un cal fără...” (pl.). **7)** Ieșirea din chiliile mănăstirii! – Pepenii „groși ca cei de Bender”, pe care-i luă în brișcă tânărul

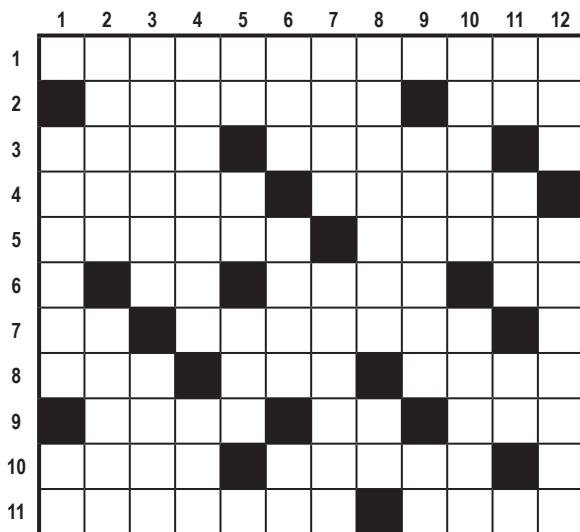
judecător (sg.). **8)** „*Iartaganele*” celor patru turci care-o răpiseră pe Elenuța, soția Păunașului codrilor, cu care îl atacaseră pe pădurar – „*Acolo (la Ceahlău, n.n.), fiecare va fi liber a improviza fel de fel de..., elegii sau alte asemenea parascovenii și bocituri poetice*” (sg.). **9)** Tonul cu care Vasile Alecsandri încheie proza, făcând referiri la proiectele omenеști: „*Le faci iarna, și cum răsare soarele de primăvară se topest ca omătul*” – Munte în insula Honshu, Japonia, înalt de 1841m. **10)** Abreviere latină pentru „*in agro*” (=în câmp) – A apărea – Spic rupt! **11)** Nevasta pădurarului care culesese fragi și întâlnindu-se cu ursul „*îi... coșniță de papură cu fragi în cap*” – Venea la centru!**12)** Trase pe dreapta! – Preacuviosul egumen, „*om verde la trup și de suflet, ne primi cu o bucurie și cu o bunătate ce îi câștigă îndată dragostea și respectul nostru*”.

VERTICAL: **1)** Mobila din chilia călugărului era „*de scânduri acoperit cu o cergă roasă*” – Anexele mănăstirii Pângărați, unele din piatră, iar altele de lemn în care locuiau călugării. **2)** Scăpătatul soarelui pe care cei patru l-au admirat cu un „*entuziasm poetic*” (pl.) – „Royal Naval Air Service” (siglă). **3)** „*Lumea întreagă era atunci a noastră! Ceriul era atât de limpede și de albastru, priveliștea [...] se arăta atât de veselă și măreață*” – Astrul ale cărui raze „*începeau a răzbate printre copacii de pe creștetul munților și da negurei ce-i cuprindea o văpseală roșietică*”. **4)** Masivul patruped al munților de care se temeau călătorii că-l vor întâlni în drumul lor, în Ceahlău – Schitul din apropierea Durăului unde voiau să ajungă cei patru „*pentru două pricini de căpetenie, adică: foamea și oboseala*”, găsind la maica M. „*o gazdă bună și o masă creștinească*”. **5)** Nume feminin – Limbă vorbită în Camerun – Nuc găunos!**6)** Stare la mănăstire! – „*În dreapta noastră, un lanț de munți printre care... se înălța cu mândrie; [...] în urmă-ne, ca o strajă depărtată, Petricica, ce pare că păzește târgul Petrei, culcat la picioarele ei*”. **7)** Tată, în limba arabă – Fața Elenuței, nevasta lui Gheorghe, ucisă de un turc, drept răzbunare (pl.; masc.) – „*... se izbea cu o răpegiune turbată asupra roților și clătina trăsura*”, când s-a traversat apa Bistriței (sg.). **8)** „*Ciobanul care îmi spune că pe la amiază au trecut prin sat o mână de...*” și au răpit-o pe Elenuța lui Gheorghe – „*A doua... de dimineață erau pe drum, întorcându-ne la Peatră*”. **9)** Din nou – Agenție de știri slovenă (siglă) – Unge invers!**10)** Lună de vară – „*Cânticul cel mai frumos, cel mai jalnic, cel mai cu suflet ce am auzit eu pe lume, acea melodie curat românească*”, pe care o cântă la cimpoi și apoi din gură tânărul cioban. **11)** Râul pe care cei patru l-au văzut și pe care l-au traversat cu brișca temându-se să nu se răstoarne în apa rece și vijelioasă – Bolta „*înflăcărată de razele cele de pe urmă ale soarelui*”, văzută apoi plină de stele de cei patru drumeți.

Dicționar: ZAO, INAG, ASE, MABI, ABU, SZOA.

*Publicată întâia oară în 1844, în revista *Propășirea*.

IAȘII ÎN 1844*

ORIZONTAL: 1) Scriitor, istoric și om politic, unul din prietenii lui Vasile Alecsandri căruia „bardul de la Mircești” îi dedică proza **Iașii în 1844** (Mihail). **2)** *„Dealul care este în fața Iașilor, ne va sluji de punct de pornire în călătoria ce întreprindem. Iată-ne dar pe vârful lui, având dinaintea ochilor în depărtare capitala Moldovei”* – La Tătărași!**3)** Încăperea din „cafîneaua grecească plină de fesuri mari, de fustanele, de figuri serioase cu barbe lungi [...], unde fumul de tiutiun domnește în toată nourimea sa” – Căciula de blană sau de postav purtată de domni sau de boieri „s-a închinat dinaintea pălăriei”. **4)** Pălămide-de-baltă – Camera de dormit a Doamnei din palatul lui Duca-Vodă „în care te scobori pe o scară strâmtă, cioplită în pietrele păreților, acum e plină de ciocălaie de popușoi!” (var.). **5)** „Această mică... a fost zidită de Duca-Vodă la anul...”, vorbind despre Cetățuia, azi în ruină (pl.) – Năvălitorii asupra orașului și ai locuitorilor, alături de turci (sg.). **6)** Alecu Russo – „American Symphony Orchestra League” (siglă) – Ion Oprea. **7)** Lucian Grigorescu–„*Un palat domnesc* (cel al lui Duca-Vodă, n.n.), *teatru atâtor mari întâmplări, cade în ruine, când aproape de el o biată bucătărie, fără nici un suvenir..., stă încă pe picioare după sute de ani!*”. **8)** Oază în Sahara de vest – Râu antic în Epir – „Association of Orthopaedic

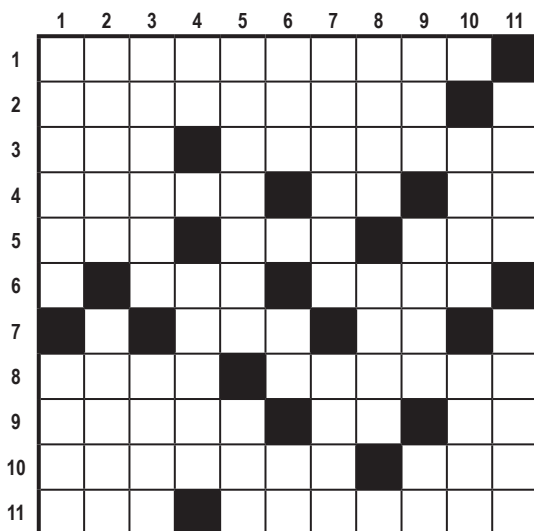
Technologists California” (siglă). **9)** Localitate în Franța – Elvira Sorohan – Cu semnificația „pentru”. **10)** Noroiul de care Iașul n-a scăpat, cu toate că „un ministeriul de lucrări publice s-a înființat” – Străzile orașului „nu sunt decât niște lungi galerii de contrasturi” (sg.). **11)** Prăvălia Iașului „înghesuită de panere cu măsline, cu piperi ș. c. l. în mijlocul cărora șede un grec uns de untdelemn, ce privește cu plăcere la fumul ciubucului său” – Documente.

VERTICAL: **1)** „Iată că trecem pe dinaintea..., acest parc domnesc împodobit cu un palat elegant de vară” [...], iar „în fața acestui parc, în stânga șoselei, zărim Seminarul, fabrică sfântă de popi, în care mulțime de tineri învață a câștiga potcap” (nom.) – Gheorghe Brăescu. **2)** Întreg Iașul „înșirându-se în amfiteatru deasupra frumosului șes a Bahluiului, formează un tablou original și minunat cu zidurile sale albe” (pl.) – Cum a văzut autorul „un palat cu două rânduri, cu bolțile crăpate, cu ușile și ferestrele risipite: un schelet de piatră pustiu” (fem.). **3)** Mănăstirea, „lângă care se află ruinele palatului Ipsilanti”, care „a fost zidită în suvenirul mahalalei din Țarigrad, ce poartă același nume” – „Case mari ce par a fi clădite unele deasupra altora” (sg.). **4)** Zidurile Cetățuiei au fost clădite în așa fel de Duca-Vodă și oamenii lui ca să se împotrivescă „adeseori năvălirii turcilor și a tătarilor” (pl.) – Poezia pe care „un poet de baltă” o dedică Bahluiului, râul „poznaș ce se face că curge la picioarele Iașilor, râu tainic pe care nu-l vezi, dar pe care îl simți de departe!” **5)** Lidia Ionescu – Ionel Teodoreanu – Partea din Valea Bahluiului „ce se întinde dinaintea Frumoasei, pe care nu-l pot trece cu vederea”. **6)** Localitate în Kenya – Privește! – Pui jos! **7)** Numele popular al orașului Iași – „Intrăm acum între două șiruri de bordeie ce se întind pe marginile...” (nom.). **8)** „Acela care, când se pornește la un drum, își propune să meargă unde l-a duce fantezia lui, astăzi spre răsărit, mâni spre apus, astăzi pe mare, mâni pe uscat” – Ieșirea din Iași! **9)** Țara de care ne amintim când scriitorul descrie orașul Neapole, la sfârșitul scrisorii – Comun la Tătărași! **10)** Boltit – La umbra lor, „soțietatea Iașilor merge de se desfătează, gustând dulceața sărilor de vară și ascultând simfoniile muzicii militare” (sg.). **11)** Natriu (simbol) – Patrupedul pe care stăpânul „trebuie să știe a stăpâni zburdările lui” (pl.) – Theodor Rosetti. **12)** Locul unde, pe prag, „armanul trage neconținut ciubuc”, așteptând clienții – Fructele dulci, de forma unor păstăi, cu multe semințe, ce se găseau în panere la băcăliile orașului, „pintre căpățânele de zahăr, pintre păpușile de smochine” ș.a.

Dicționar: AOB, EAS, ALOS, NDI.

*Publicată întâia oară în 1844, în *Calendarul pentru poporul românesc* pe anul 1845, scos de gazeta *Foae sătească*.

DRIDRI

ORIZONTAL: 1) Numele de familie al actriței Dridri, născută la Bordeaux „și rămasă orfană de mică copilă. Ea fu crescută de o mătușă a ei, cu care veni la Paris când copila împlini 18 ani” (Marie-Angélique). **2)** Locul de lângă Champs Elisée, din capitala Franței, unde anual avea loc o mare sărbătoare, când „jumătate din locuitorii Parisului se îndrumau întualele elegante și răspândeau veselie în atmosferă”. Aici sosi tânăra Dridri în cupeul elegant oferit de contele de Farol, admiratorul ei, spre încântarea celor prezenți, dar și invidia actriței Estera și a prietenelor ei. **3)** „Instalația de turbină cu gaze” (abr.) – Încălzița deosebită a tinerei Marie-Angélique Chataigneș spre arta teatrală a făcut-o pe celebra actriță Déjazet s-o ia sub protecția ei, făcând-o ca după șase luni „afișul teatrului «Varietăților»” să anunțe debutul ei „într-un rol de subretă, compus înadins pentru dânsa de autorii Duvert și Lausanne”, cunoscuți vodeviliști ai timpului (pl.). **4)** Anexă la o gospodărie – Negație – Angélique Chataigneș. **5)** Începe să se hlizească! – Fire textile – În careu! **6)** Maimuță fără urechi din America – „Draga mea, iată-te acum pe cale de a-ți face..., avere și poziție”, sunt cuvintele actriței Déjazet spuse lui Dridri „după finitul spectacolului”. **7)** Mobila din „camera de culcat” a hotelului, „de abanos avea forma celor regale, purtând un baldachin pe patru coloane lucrate la strung cu o măiestrie perfectă și fiind capitonat cu brocart vișiniu de Lion” – Cuprins de amor! **8)** El plecă din

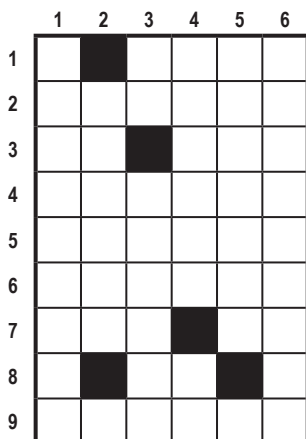
Lille! –Intrarea la hotelul pe care contele de Farol îl cumpără pentru Dridri dădea în curte și de acolo într-o grădină cu pomi și flori. **9)** A iubi, așa cum au simțit contele de Farol și lordul Arthur B. chemările inimilor pentru Dridri – Pere! – Amor final/**10)** Fosta colegă de pension a mătușii, devenită la Paris o celebră actriță, care o ajută dezinteresat pe Marie-Angélique Chataignează să ajungă o celebritate, fiind adulată de cavaleri și urâtă de „*damele care v-ar scoate ochii fără milă*” – Adio, în final/**11)** Post de televiziune națională din Finlanda – Ziarul francez care a apărut la Paris a consemnat la 25 iunie 1851 moartea tinerei artiste, „*cea mai frumoasă din toate câte le-am zărit pe scenele teatrelor de pe bulevarde [...]. Ea purta între amici gentila denumire de Dridri, însă numele ei adevărat era: Marie-Angélique Chataignează!*”

VERTICAL: 1) Închisoarea datornicilor insolvabili de la Paris, unde lordul Arthur B. voia să-l trimită pe contele de Farol, ca să se bucure de grațiile actriței – Numele iepei de la cupeul oferit cadou lui Dridri de conte, „*blândă, inteligentă, celebră în Paris pentru calitățile sale aristocrate*”. **2)** Clădirea de pe strada Magdalena „*pusă la dispoziția ei de contele de Farol era un cap d-operă de arhitectură italiană; mobilarea realiza minunile Halimalei*” – Statornic în sentimentele sale pentru Dridri, așa este descris contele de Farol, care și-a cheltuit întreaga avere numai să-i fie pe plac fetei, ajungând falit. **3)** Țara de origine a lordului Arthur B. și a lui Brown, intendentul său – Spațiul din sala Teatrului de „Varietăți” de unde celebra actriță Déjazet a urmărit debutul tinerei Dridri (pl.). **4)** Târg mic! – „*Dridri avea lojă cu anul la... Italiană și la Teatrul Francez*”. **5)** Printre persoanele care s-au remarcat pe scenele pariziene au fost amintite Déjazet, Estera și Dridri (sg.) – „*Alianz-Țiriac*” (abr.). **6)** Exclamație de bucurie – Țep! – Sfârșitul mareelor! **7)** Culoarea cupeului pus la dispoziție fetei de contele de Farol, cu „*vizitiu în livrea*”, cu „*un groom ca de vreo 15 ani, tanțoș și serios*” și cu „*iapa sură care necheza, mușcându-și zăbala plină de spume*” (masc.) – A alege. **8)** „National Marine Electronics Association”, SUA (siglă) – Partea corpului Esterei, „*o celebritate a Parisului de pe atunci*”, erau „*albi de un model perfect*”, iar „*talia sa era majestoasă*” (sg.). **9)** Pene de drepnea! – Una din cele patru statuete ale celebrului sculptor Pradier, așezate „*la colțurile acestei camere delicioase*” (dormitorul, n.n.), celelalte trei erau: inocența, cochetăria și voluptatea – Comun la Dridri! **10)** Puternic – Scriitor român (Constantin). **11)** Numărul zilelor care au trecut până când Dridri hotărî să se urce în cupeul galben tras de Lady – „*Cavalerul de o apariție nobilă și plăcută, unul din membrii de la Jockey-Club, unul din fashionabilii Parisului*”, ce s-a prezentat la loja actriței Déjazet, salutând-o, și făcu cunoștință cu debutanta Dridri spunându-i: „*Cavalerii v-ar duce în triumf ca pe o grațioasă regină, însă damele v-ar scoate ochii fără milă*”, făcând o mare pasiune pentru frumoasa Dridri (Contele de...).

Dicționar: HLI, AOT, LILE, DIO, YLE, EPN.

TITLURI

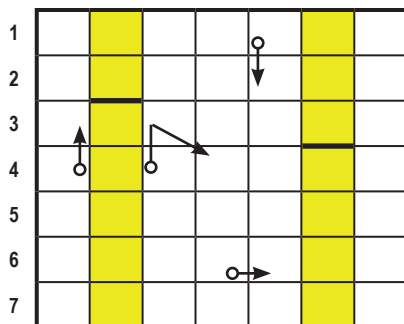
«fantezii»

ORIZONTAL: 1) O mie la romani – „Zdob și...”, formație punk din Republica Moldova. 2) A se sui cățărându-se. 3) Debut la romancier! – Irlanda de Vest! 4) Tip de militar. 5) Stat sclavagist antic în Orientul Apropiat, pe cursul mijlociu al fluviului Tigr. 6) Piesa cea mai importantă la jocul de șah. 7) În acest loc (var.) – Stau în cale! 8) Estet! – Aproape mov! – Bunic! 9) Rudă în linie paternă (fem.).

VERTICAL: 1) *Titlu de proză.* 2) *Titlu de proză* – Cap de girafă! 3) Zeu! – Localitate grecească la Golful Corint. 4) *Titlu de proză* – Vasile Alecsandri. 5) Țară în estul Europei – Teste! 6) *Titlu de proză* (2 cuv.).

Titlul unei proze.

- 1) Haină cu mâneci lungi purtată sub armură în secolul al XV-lea.
- 2) Îngeresc. 3) A culca la pământ.
- 4) Buruiană care crește pe locuri necultivate. 5) Cristalul poezilor.
- 6) Stil emfatic (var.). 7) Stare de inactivitate.

Pe coloanele verticale rasterate: titlul prozei pe care Vasile Alecsandri a inclus-o în volumul **Salba literară**, apărut la Iași în 1857.

Citind literele din casetele indicate de săgeți veți afla un alt titlu din volumul sus-amintit: 2, 5, 3, 4; 5, 4.

CARTE DE VIZITĂ

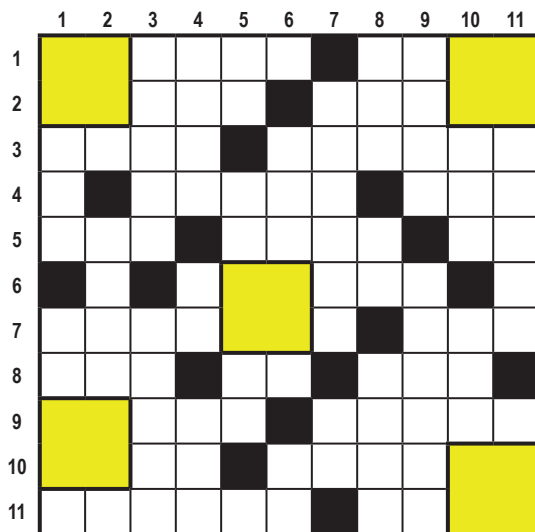
(7, 4, 6)

NIȚU GIOSANU

Brăila

PROZE

«fantezie»

ORIZONTAL: 1) Conducătorii de atelaje în cursele de trap – Păduri mari și bătrâne. 2) Nimfă a pădurilor în mitologia greacă – Oameni încântați. 3) Strachină – Bandă desenată. 4) Haină lungă, purtată în trecut ca uniformă – Floare roșie. 5) În felul acesta – Neplăcut la gust – Puțin rumeguș/6) Care dă numele său unei regiuni. 7) Punct pe suprafața pământului diametral opus altuia – Document teatral. 8) „European Democratic Union” (siglă) – Ajuns din dreapta! – Râu în Belarus. 9) A da un ordin – Muzică inspirată din trecut. 10) Merg învârtindu-se – Tulpina porumbului cu frunze cu tot, după ce s-au cules știuleții. 11) Ramură dintr-un arbore – Poet rus (sec. XIX).

VERTICAL: 1) A păcăli, a înșela (fam.) – Foarte gingaș. 2) Țesătură deasă și groasă din fire de bumbac – Grup de semne și simptome care caracterizează o anumită boală. 3) A se lamenta – Redă o mișcare bruscă. 4) Culegerea de tradiții mitologice scandaloase – Jumătatea lui trei! – Mișcare necontrolată. 5) Capul de rățoi! – Locuitorii din ținutul lui Moș Crăciun. 6) Nume dat platourilor braziliene acoperite cu ierburi, arbori și arbuști – Curmătură. 7) Scriitor francez, ambasador al Franței în România (Paul; 1888-1976) – Carte/8) Aproximativ – Carie! – Patruped... încoronat. 9) Sufix cu sensul „care poartă numele” – Denumirea italiană a unui oraș din Lombardia. 10) Antreprenor de pompe funebre – Textier al multor cântece de muzică ușoară (Constantin). 11) Peretele netezit cu tencuiala – Râu în Suedia.

Dicționar: CNA, EDDA, OJAN.

În casele rasterate veți descoperi două titluri din proza lui Vasile Alecsandri: 6; 7.

PROZĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									

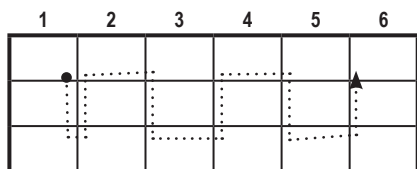
ORIZONTAL: 1) Nuvela pe care Vasile Alecsandri o dedică unei iubite neidentificată din acea epocă, fiica moșieresei Elencu Dorian, „*amică de pansion*” cu Alina, sora lui Alexis. **2)** Patriarh biblic – Domnitorul amintit în **Un orator mut** (Al. I.). **3)** Creangă – Orașul evocat în prezentarea „Nicolae Bălcescu în Moldova”, în care a inclus poezia **Nicolae Bălcescu murind**, iulie 1862 – Scrieri/**4)** De asemenea (înv.) – Hatmanul Alecu, pedepsit de domnitorul Mihail Sturza pentru că a candidat la deputăție, la Bacău, ridicându-i-se drepturile politice (***Protestație în numele Moldovei, a omenirei și a lui Dumnezeu***). **5)** Făină de porumb – Cuvântul rostit de papagalul Giali, în limba franceză, când era întrebat de cei din jur (***Mărgărita***). **6)** Element de compunere savantă care se referă la „vin” – „*A debutat în cariera literară prin câteva scrieri ușoare și umoristice [...], a conlucrat și la «România literară» prin o serie de aforisme amestecate cu jocuri de cuvinte [...], a contribuit mult la anularea alegerilor de deputați făcute de guvernul căimăcamiei lui Vogoridi [...], era om de spirit și de inimă, și a ocupat un loc însemnat printre bărbații politici de la 1848*”, articol apărut în „Convorbiri literare”, 1 decembrie 1882 (Dimitrie). **7)** În **Introducere la scrierile lui**, e vorba de autorul nuvelei „Alexandru Lăpușneanu”, Vasile Alecsandri încheie cu constatările: „*Ca om politic a fost liberal într-un timp unde liberalismul era periculos, căci îl amenința exilul. Ca om de litere, a fost, este încă și va fi mult timp în fruntea prozatorilor români*”, scriind în 1872 (Constantin).

VERTICAL: 1) Despre acest scriitor francez a scris: „*am avut norocirea de a-l cunoaște în călătoria din Spania, la anul 1853, și a-l întâlni în mai multe*

rânduri, atât la Paris, cât și la Cannes, unde-și petrecea lunile de iarnă [...], ocupă în patria lui o poziție înaltă: el era inspector monumentelor din Franța, era senator, era membru Academiei Franceze... era iubit și apreciat la palatul Tuileries” (Prosper). **2)** Nevasta țiganului Stoica, vizitiul de la moșia Mircești, pe care bărbatul ei voia „să o lese, sub cuvânt că s-a învechit” (**Porojan**) – Numele acesta, scria Vasile Alecsandri „deșteaptă mai mult imaginea unui psalt de strănă, decât suvenirul unui poet”, fiind autorul unor „Cântece de stea”, „Povestea vorbei”, „Spitalul amorului”, „Năzdrăvăniile lui Nastratin Hogea” ș.a. (Anton). **3)** Unul din cei 13 tineri din „cei mai însemnați din Moldova, legat în căruțe de poștă și dus la Galați”, de acolo la Cetatea Măcin, evocat în **Protestația** poetului amintită la 4 Oriz. II. **4)** Despre acest foarte bun prieten al său, Alecsandri a scris: „Tu ești unul din cei chemați și mai aleși” și „Tu ai admis propunerea mea și ai realizat-o în parte cu o activitate de care s-au folosit cetitorii foaiei «Convorbiri literare»” (Ion) – Radu Greceanu. **5)** Centrul Bacăului! – Fixarea prețurilor articolelor de consumație (înv.). **6)** Scriitorul care, „trimis de copil într-un institut din Elveția, săvârși studiile colegiale și se întoarse în Moldova la 1838 [...]; singura compunere importantă ce a scăpat, pentru gloria literaturii noastre, este admirabila «Cântare a României», tradusă mai târziu în românește de N. Bălcescu și publicată la anul 1855 în «România literară»” (Alec) – Cap de lup! **7)** Centru la Mizil! – Arhiepiscop de Mainz (sec. VIII). **8)** Din scrisoarea lui Vasile Alecsandri adresată lui Petre Ispirescu, trimisă din Mircești, 1882, spicuim: „Cea mai scumpă recompensă pentru d-ta este de a-ți vedea numele legat de comoara poveștilor din... și de a-ți putea zice cu fală că ai îndeplinit o sacră datorie către patrie!” – Dinastie de suverani persani din familia Sassan. **9)** Frumoasa soră a lui Alexis din nuvela **Mărgărita** – Primele tipărituri!

Dicționar: ENOH, IPAC, ENO, AIAR, LUL, IEZ.

AFIRMAȚIA

1) Băutură specific marinărească. **2)** Singură. **3)** Diviziune administrativă

în Suedia. **4)** „Curtea Supremă de Arbitraj” (siglă). **5)** „Uridinitrifosfat” (abr. biochim.). **6)** Teodor cel mic.

Dicționar: LEN.

Urmărind linia punctată veți afla afirmația făcută de Vasile Alecsandri la începutul prefetei *Poezia poporală*, tipărită în broșura I-a a baladelor, 1852: 7, 1-1, 6, 4.

PROZE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL: 1)... 2) Gânditor și scriitor francez de origine română, autor al volumului „Lacrimi și sfinți” (Emil) – Piață comercială organizată periodic. **3)...** (2 cuv.). **4)** Apreciat solist de muzică ușoară (Dan) – Unitate de măsură pentru intensitatea sonetelor. **5)** Orașel în Suedia – Corabie legendară. **6)** De la (od.) – Aparat de detectare – Vasile Alecsandri. **7)** A consuma lichide –... **8)** Băutură răcoritoare, cu gust acrișor, preparată din fructe sau din pâine, apă și malț – Specie de papagal cenușiu din vestul Africii. **9)** Mașină agricolă folosită pentru a separa semințele de anumite impurități – „Dacia Augusti Provincia” (siglă). **10)** Povestitori – Păreră! **11)...**

VERTICAL: 1)... 2) Nota 7 la muzică – Urme – Creangă. **3)** Membru al unei fanfare (reg.) – A fi în așteptare (reg.). **4)** Bun de gură – Țesătură fină, ușoară și transparentă. **5)** Parte a corpului omenesc (pop.) – Deosebit. **6)** Fața interioară, concavă, a unei bolți – Coadă dihorului! **7)** Meșter în podoabe scumpe – Perioadă de timp în geologie. **8)** Cântec de leagăn – A confecționa un rând de haine – Pe el. **9)** Erbacee cultivată ca plantă decorativă – Piatră semiprețioasă foarte dură, de culoare albă-verzuie până la verde închis. **10)** Oraș – Gălăgie de nedescris. **11)...**

Dicționar: RESO, IACO.

Pe coloanele rasterate, cât și pe diagonală: titlurile a șase proze scrise de Vasile Alecsandri.

BIOGRAFII

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

ORIZONTAL: 1) „Oameni de măsura lui Necolae... sunt încă rari între românii de astăzi [...]. L-am văzut întâia oară la anul 1845”. **2)** Resort – Țara de Sus – Punct culminant. **3)** „Ocupă în patria lui o poziție înaltă; el era inspector monumentelor din Franța, era senator, era membru Academiei Franceze, era în legătură amicală cu toate ilustrațiile artistice, literare și politice, era iubit și apreciat la palatul Tuileries...” (Prosper) – Caro! **4)** Continent – Eroul lui Vergiliu. **5)** „A debutat în cariera literară prin câteva scrieri ușoare și umoristice, care au fost publicate într-o broșură ce se găsește foarte rar și prin vro trei canțonete, dintre care una sub titlul de **Clopotarul** a obținut un succes meritat pe la anul 1849-50” (Dimitrie) – Constantin Dobogeanu-Gherea. **6)** Durează trei ani – Stih final! **7)** Miriapod, numit și „șarpele orb” – Alt nume dat peștilor avaii (pop.). **8)** „Ca membru a societății, a fost o individualitate marcată printre contimpuranii săi. Ca om de litere, a fost, este încă și va fi mult timp în fruntea

prozatorilor români” (Costache). **9)** „Născut în munții Moldovei”, unde se va întoarce din Elveția, în 1838, „cu o colecție de încercări poetice scrise în limba franceză [...], singura compunere importantă ce a scăpat, pentru gloria literaturii noastre, este admirabila **Cântare a României**, tradusă mai târziu în românește de N. Bălcescu” (Alec) – Interjecție... la pahar!

VERTICAL: 1) „Dulcele poet al inimelor tinere, eroul poetic al revoluției din 1848, deși ajuns acum în vârstă înaintată, totuși încă poartă pe fruntea-i aureola geniului” (Alphonse de). **2)** Spărtură în zid – Stradă la Paris. **3)** Castraveții murați – Petale de liliac! – Gustă! **4)** Sincere – Animal masiv, carpatin. **5)** Piatră divers colorată, sculptată în relief, folosită ca podoaabă – Nota scriitorului (abr.) – Sus-jos! **6)** Substanță volatilă cu miros aromatic – Tip de legătură organică, în chimie. **7)** Literă din alfabetul bulgar – Lucrare hidrotehnică. **8)** „Era născut în Moldova, din o mamă română și dintr-un tată italian. Natură fină, creștere bună, spirit, imaginație, talente nimic nu-i lipsea”. **9)** „Tu ești unul din cei chemați și mai aleși [...] Descrie-mi în tot adevărul lor evenimentele de la 11/23 februarie 1866, cari, oricum ar fi caracterul lor, formează o pagină importantă în istoria țării” (2 cuv.).

Dicționar: AUNI, RUE, LIL, AZO, ȘTE.

TITLU

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							

ORIZONTAL: 1)... 2) Toți buhaii din cireadă. 3) Neplăcuți la gust – Sandu Zamfir. 4) Ascunși. 5)... 6) „American Society of Radiologic Technologists” (siglă) – Ion Pătrașcu. 7) Inedite

– Vârste. 8) Cercetare științifică făcută pe teren. 9)...

VERTICAL: 1) Limbă romanică. 2) Butoiul cu apă (od.) – Cântec, melodie. 3) Pasăre călătoare asemănătoare cu porumbelul, cu pete negre mărginite cu alb pe laturile gâtului. 4) Spațiu geografic situat în Asia și estul Africii – Hale! 5) Cuprins de frig! – Negație – „Association of European Businesses” (siglă). 6) A aduce la cunoștință. 7) Poeți și cântăreți din Grecia Antică – Instrument muzical cu clape.

În casetele rasterate de la orizontal este îngrițat titlul prozei pe care Vasile Alecsandri a inclus-o în volumul **Salba literară**, apărut în martie 1857, împreună cu piesa **Cetatea Neamțului**, tabloul național **Cinel-cinel**, cu sceneta **Păcală și Tândală** ș.a.

LITERARĂ *

(Biverb eliptic anagramat: $5 + 4 + 3 + (4) = 7, 8$)

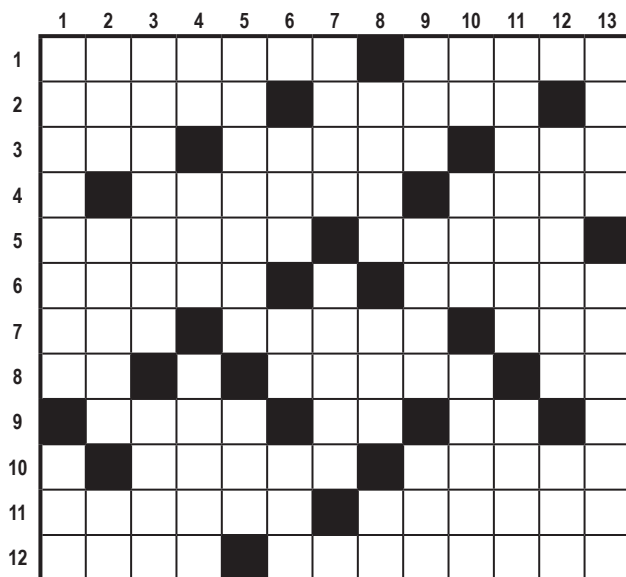

* - Scriitorul (1859-1944) care a publicat în 1894 volumul „Vasile Alecsandri. Studiu critic”.

ION GHICA: SCRISORI CĂTRE VASILE ALECSANDRI

„Într-o seară de iarnă, pe când ninsoarea bătea în geamuri, așezați pe jățuri la gura sobei, dinaintea unei flăcări dulci și luminoase, am petrecut ore întregi și plăcute cu amicul Vasilie Alecsandri, povestindu-ne unul altuia suvenirile noastre din tinerețe. Se apropia de ziua când ne-am adus aminte de camerele noastre de culcat, și ne-am despărțit gândindu-ne amândoi la un gând, zicându-ne: *«De ce nu ne-am scris unul altuia, sub formă de epistole intime, cele ce ne-am povestit într-astă-seară; poate că unele din istorioarele noastre ar interesa pe unii dintr-acei cari n-au trăit p-acele vremi?»*»

Din „Introducere”

ORIZONTAL: 1) Unul din cele două nume ale banului Ghica, tatăl lui Ion Ghica, rudă apropiată cu Alexandru Ghica, primul Domn regulamentar al Munteniei... – ...și diminutivul acestuia, evocat în scrisoarea „Alecuc Gheorghescu”, datată: București, mai 1875, de către Niculae Păunel. **2)** Mama lui Ion Ghica, născută Câmpineanu, soră a cunoscutului luptător patriot Ion Câmpineanu – Locul pe unde umbla Manea Nebunul strigând în gura mare: „*Toți boierii să moară, mă! Numai Manea să rămâie, mă!*”, din scrisoarea **Băltăreții**, expedită din Londra, la 11 august 1884. **3)** Pașa de la Ianina, din scrisoarea **Generalul Coletti la 1835**, datată

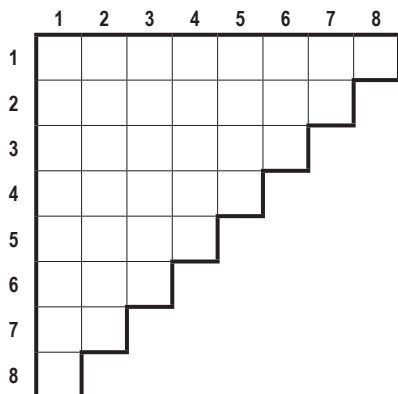
Ghergani, ghenarie 1881 – Căpitan în oastea lui Mihai Viteazu, amintit de Nicolae Bălcescu în a sa Istorie – Luna anului 1889, ziua 5, când Ion Ghica îi scrie lui Vasile Alecsandri din Brighton ***Un bal la curte în 1827***. **4)** Orașul unde s-a născut Coletti, un cuțovlah din Macedonia, „*cale de 12 ore de la Ianina*”, ajuns general și trimis extraordinar al majestății sale regele grecilor din „Generalul Coletti la 1835” – „College of Engineering and Mineral Resources”, SUA (siglă). **5)** Bună dispoziție – Elena, sora lui Costache, amintiți în ***O călătorie de la București la Iași înainte de 1848***, împreună cu „*frumoasa și grațioasa Emilia Reymon, de ficele doamnei Maria Rosnoveanu, Catinca și Zoe Sturza*”. **6)** Număr mare de lucruri – Oraș din insula Samos unde Ion Ghica, numit guvernator, s-a instalat „*în luna aprilie 1854 [...], pe o înălțime, aproape de portul Tigani (antica Samos). Din pridvor puteam vedea marea și insulele de la Palatia (vechea Milet) până la Scala Nova (antica Efes)*” din scrisoarea ***Căpitanu Lavrent*** din Londra, în februarie 1884. **7)** Dumneata, pe scurt! – Vestitul actor francez cu care a studiat tânărul Aristia, trimis la Paris de domnița Ralu, fiica cea mică a lui Caragea-Vodă din epistola ***Din vremea lui Caragea***, București, noiembrie 1879 – Dromader. **8)** Anton Alleon – Instituțiile pe care domnitorul Ghica Grigorie, „*care-și iubea țara*”, le-a înființat „*și a gonit pe egumenii greci*”, din ***Clucerul Alecu Gheorghescu***, București, mai 1879 – Leșin! **9)** „*Fata cea mai mică a lui Caragea, natură aleasă, posedând gustul frumosului în cel mai mare grad, admiratoare a muzicii lui Mozart și a lui Beethoven, hrănită cu scrierile lui Schiller și Goethe*”, a zidit un teatru la Cișmeaua Roșie, „*în colțul stradei Victoriei și a Fântânii*”, cu parter, cu stal, cu scenă și cu lojă (***Din vremea lui Caragea***) – Alecu Văcărescu – Din plin! **10)** Regretatul prieten al lui Ion Ghica, Alecu, care s-a tăvălit „*într-un terci de noroi cu trei soldați în brațe*”, apărând demnitatea unei femei „*care avusese imprudența de a profera*” cuvinte cu aluzii politice (***O călătorie de la București la Iași înainte de 1848***) – Poetul Văcărescu, fiul lui Alecu, a evocat în ***Din vremea lui Caragea și Dascăli greci și dascăli români***. **11)** Tânărul „*oacheș și măruntel*”, care-i vorbi în franțuzește profesorului St. Marc de Girardin, de la Sorbona, venit pe malurile Dunării să studieze arheologia locurilor, că are ordin de la șeful său să-i fie la dispoziție (***Generalul Coletti la 1835***) – Statura lui Grigorie-Vodă Ghica (***Clucerul Alecu Gheorghescu***). **12)** Învățătul Neofit din ***Școala acum 50 de ani*** – Localitatea de unde Ion Ghica a luat trenul îndreptându-se spre București din ***Clucerul Alecu Gheorghescu***).

VERTICAL: 1) Mătușa lui Ion Ghica din Gorgani, artistă, interpreta Clitemnestrei, în casa căreia, după zaveră, „*Aristia intrase ca institutor de copii*”, evocată în mai multe scrisori – Construcțiile de pe Mogoșoaia și de la Băneasa din scrisoarea ***Teodor Diamant***, Brighton, octombrie 1883 (sg.). **2)** „*Armăsarul arăpesc, cum n-am văzut mai frumos*”, pe care-l avea tatăl lui Ion Ghica (***Teodor Diamant***) – Secretarul primăriei „*la noi în sat*”, pe care-l chema Gheorghe Bulumac, deveni, după cum l-a povățuit un amic ***Burlumache (Teodor Diamant)*** – Florian Ursu. **3)** Actor și scriitor român, membru fondator al Societății filarmonice, care „*avea totdeauna rolurile cele mari; el făcea pe Agamemnon, pe Cezar, pe Edip*” și a tradus „*pe Saul din Alfieri*”,

din mai multe scrisori (Constantin; 1800-1880) – „Îmi propuneam o biografie a mult regretatului și prețiosului nostru... Nicu Bălcescu”, îi scria Ion Ghica lui Vasile Alecsandri, la 25 octombrie 1886, de la Londra. **4)** Ultimele scrisori! – A brăzda pământul – Toate vapoarele Greciei care navigau printre insule să-i prindă pe piraiți, admirate de Ion Ghica și descriindu-le într-o „scrisoare inedită către Alecsandri”, publicată în „Convorbiri literare”, 1 martie, 1892. **5)** Căpitanul, prietenul celor doi epistolari, personajul principal al celor două scrisori date: Londra, februarie 1884, și Londra, 2 mai 1884 – Aproape sure! **6)** În Adana! – În casă! – Următoarele (abr.). **7)** „După ce mă făcea cu ou și cu oțet, îmi mai trăgea vreo câteva sfichiituri cu muscal,..., englez, aristocrat”, citat din scrisoarea **Teodor Diamant** – „Bunul și ospătosul meu amic capitanul”, adjutant al domnitorului Mihai-Vodă Sturdza din **O călătorie de la București la Iași înainte de 1848...** **8)** ...și tot din aceeași scrisoare este descris „iubitul nostru amic, plăcutul colonel Guluță” – Violet-deschis – Camere! **9)** Hipocoristic din Filofteia – „European Conference on Artificial Life” (siglă) – Mamifer din Tibet. **10)** Acut! – „Comparative genomic hybridization” (abr. med.) – Scenele descrise de Ion Ghica în scrisori cu amanți pedepsiți de soții încornorați: unși cu miere, dați cu smoală etc. **11)** Consulul intrigant din scrisoarea **Teodoros**, Londra, 27 iulie 1883 – Monument din Sardinia, în provincia Cagliari. **12)** Gradul militar în marină al lui de Tinan din scrisoarea **Căpitanu Laurent I** – „Centrul Național de Terminologie” (siglă). **13)** Regiune muntoasă în nord-vestul Greciei amintită în scrisorile **Din timpul zaverii și Căpitanu Laurent I** – Sub denumirea de soldat mercenar „se înțelegea orice sârb, arvat, albanez, bosniac, muntenegrean, bulgar sau grec, dacă se lega cu un brâu roșu sau cu un tarabolus, cealma la cap, fustanelă sau poturi, mintean și inimei roșii”.

Dicționar: URE, INUS.

TRIUNGHI FEMININ

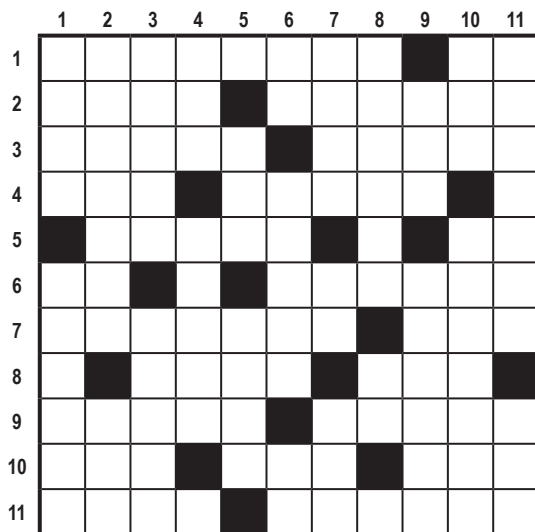

ORIZONTAL și VERTICAL:

- 1) Soția arnăutului din comedia într-un act **Kir Zuliaridi**, o adaptare după francezii Edouard Brisebarre și Marc Michel, „reprezentată pe teatrul din Iași, în beneficiul artiștilor români, la anul 1852”.
- 2) **Florin și...**, piesa în care eroul se înrolează ca soldat, iar eroina devine vivandieră.
- 3) Frumoasa ca o „floare de crin” din pastelul apărut în „Convorbiri literare”, 15 mai 1868.
- 4) Doica țareviciului Dimitri (sec. XV).
- 5) Leliță (reg.).
- 6) Diminutiv feminin.
- 7) Fetița din dreapta!
- 8) Monograma Anei!

CĂLĂTORIE ÎN AFRICA

(I)

ORIZONTAL: 1) Trăsura de poștă cu care au călătorit autorul și tovarășul său, englezul Angel, de la Biarritz până-n Gibraltar, vizitând, printre altele, orașele Toulouse, Nîmes, Marsilia. De aici vor pleca pe mare până în orașul Gibraltar, urmând să ajungă în Africa – Aleg pe din două! 2) „... ne făcu să gustăm una din acele tainice mulțămiri ale sufletului, atât de puternice la vârsta de 19 ani”, evocarea lui Vasile Alecsandri despre scăpătatul soarelui când el, împreună cu Nicolae Docan și Costache Negri au vizitat Italia – Orașul din Spania înscris în itinerarul celor doi ce urma să fie vizitat, la fel și Barcelona, Valencia, Almeria, Alicante, Cartagena, „până la Gibraltar”. 3) Formațiune de stânci submarine calcaroase – Nava „Livorno” a căpitanului Campbel cu care cei doi turiști s-au imbarcat în Marsilia îndreptându-se „spre orizontul nemărginit, lăsând în urmă-i o lungă coloană de fum negru”. 4) Primele enigme! – Creațiile muzicale ale lui Auber și Donizetti, amintite în timpul călătoriilor. 5) Fratele lui Vasile Alecsandri căruia prozatorul îi trimite din Gibraltar în 1853, jurnalul său de călătorie – Gene! 6) Semn pe margine! – Doctorul, consul la Tripoli, cunoștință comună a celor doi, „mare amator de cafe turcească”, recomandându-l lui Alecsandri pe dervişul Abdalah Osman, de la Brusa (ortografia autorului). 7) Munții dintre Franța și Spania pe care cei doi îi străbat în trăsura malpoștei pe șoseaua ce „trece de-a lungul munților, în mijlocul unui șir necurmat de grădini frumoase”, „cu vârfuri acoperite de omăt, ce păreau încununare cu diademuri strălucitoare” – Suport

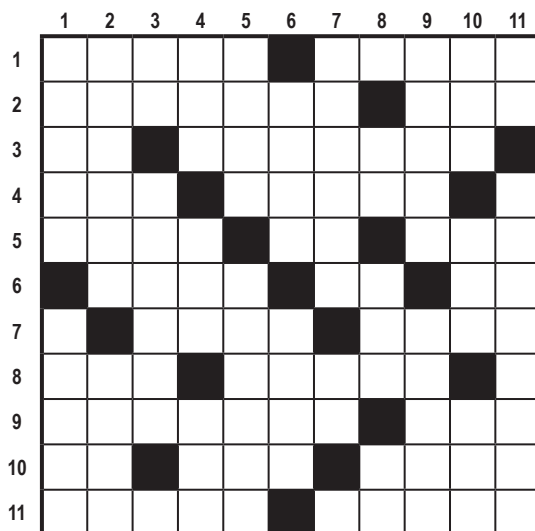
pentru minge, la jocul de golf. **8)** Clădirea „în care mă oprisem și care se află în piața Capitolului”, din Toulouse, în textul lui Alecsandri, de la ferestrele cărora a asistat la spectacolul pieței – Malposta „face tot drumul în fuga lor, zi și noapte, fără a să opri nicăire mai mult de cinci minute” (sg.). **9)** Orașul din Franța unde au ajuns cei doi după ce au trecut prin Toulouse și Montpellier, cu vestigii din timpul romanilor, unde au vizitat *Turnul Magnus*, *Templul Dianei*, *Casa cvadrată* ș.a. – Construcția hidrotehnică a lui Paul Riket, „ce unește oceanul cu Marea Mediterană”, numit Langedoque, în Toulouse, cei doi asistând la dezvelirea statuii celui ce a „plănuț” construcția. **10)** Vestul Italiei! – Produsele avicole pe care Alecsandri le văzu în piața din Toulouse în „grămezi înalte”, ridicate „ca niște stânci de marmură albă” – „Colegiul Național de Informatică” (siglă). **11)** Haină (reg.) – „Marsilia este portul cel mai însemnat al Franței și chiar al doilea oraș după Paris. Câteva... ale sale, și mai cu seamă aceea numită Canebiera, sunt demne de a figura în capitală” (sg.).

VERTICAL: 1) „De multe ori am călătorit pe... și de câte ori m-am depărtat de marginea pământului, am simțit în inima mea deșteptându-se un dor fierbinte de familie și de patrie” – Țara pe care cei doi o vor vizita după ce vor părăsi Franța ca să ajungă, în final, în Africa, în Maroc. **2)** Munții „care despart Toscana de văile Lombardiei”, din Italia, amintiți în povestirea redată de Alecsandri lui Angel și căpitanului Campbell, bând puncte în cabină, pe mare – A se ivi. **3)** Eroina operei lui Donizetti a cărei arie a auzit-o Angel „într-un chip astfel de ciudat, încât m-au umflat râsul ca pe un nebun” – „Mare popor a fost acela care a lăsat în urmă-i mari și glorioase monumenturi!” **4)** „Parapsihologie” (abr. med.) – Petele mici, albe, de pe unghii. **5)** „Muntele de...” capitol din **Călătorie în Africa** – Prefix pentru „insulă”. **6)** Cușme! – Câine cu părul foarte lung și lățos – Pluș pe jos! **7)** Obiecte plate din metal cu diverse întrebuințări în medicină – Ibis! – Etajul unei clădiri. **8)** Unul din „craii barbari”, vizigot, enumerați de Alecsandri, „venit de la meazăzi” care a cucerit orașul Nîmes, înfrânt de francii conduși de Clovis, în 507, amintit de Alecsandri când face o scurtă istorie a orașului Nîmes – Pleacă pe jos! **9)** Mineralele de la Băile Romane de la Nîmes, socotite de cei doi turiști ca unul din monumentele orașului – Piatra cea mare a Gibraltarului „ni se arată încinsă cu un brâu de nori trandafirii, în vreme ce creștetul ei alb se scaldă în seninul albastru al ceriului, și poalele sale în albastreimea valurilor. Ea samănă de departe cu un leu gigantic culcat pe labele sale la picioarele Spaniei”. **10)** Eu, în latină – Păsările de mare care „zboară pe deasupra valurilor și deodată se azvârl în ele cu răpegiune, și apoi ies cu pestișori în pliscuri. Aripile lor mișcate în albastrul mării par ca o spumă argintie” (sg.). **11)** Fluviul din Franța, ce izvorăște din Munții Pirinei, trece prin Toulouse și se varsă în Golful Biscaya; legat cu Marea Mediterană prin Canal du Midi, „e un râu măreț”, (amintit la **9.ORIZ./II**) – Ieșirea din Marsilia!

Dicționar: ENI, TEE, NESO, TAVE.

CĂLĂTORIE ÎN AFRICA

(II)

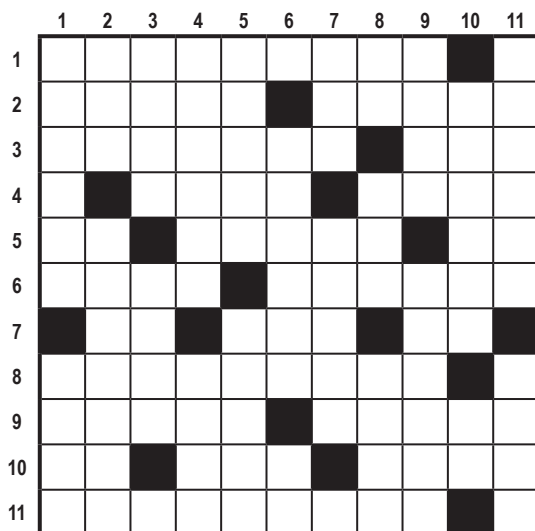
ORIZONTAL: 1) Viceconsulul englez din Tanger, „un tânăr de o înfățișare blândă, însă melancolică”, amfitrionul lui Vasile Alecsandri și al... – ...însoțitorului de drum, englezul întâlnit de scriitor la Biarritz. **2)** Palatul sultanului de Maroc vizitat de cei doi „cu de-amăruntul”, minunându-se de frumusețile întâlnite atât în interior, cât și în exterior – Cei care i-au vizitat noaptea pe turiști în timp ce dormeau „și au furat panerile cu provizii”, în apropiere de Tetuan (sg.). **3)** Camere! – Cele două părți ale orașului Tetuan, una „locuită de mahomedani și cealaltă de evrei, un soi de ghetto misterios”. În ele locuiesc „peste 4.000 de suflete. Creștinilor nu le este permis a trece noaptea în foburgul arăpesc; ei sunt obligați a să refugia în acel evreiesc” (sg.). **4)** Tată, la marocani – Evreul Solomon, din Tetuan, gazda celor doi, ce le oferă un „apartament destinat pentru călătorii de înaltă distincere”, situat la rândul de sus; au fost ospătați cu „ciorbă de găină, de găină cu orez, de găină cu nohot și de găină friptă”. **5)** Divinitate celtică (mit.) – În foburg! – „Puiul de arab, ca de doisprezece ani, cu capul gol și ras! Creștetul lui sticlește ca o oglindă și el nu se tânguiește de fierbințeala soarelui”, ce-i însoțește pe cei doi până la Tetuan. **6)** Prefix pentru „grăsime” – Curse! – Estul Marocului! **7)** Armăsarul favorit al lui Reade, Boabdil, „ce are privilegiul de a locui în salon”, un „fiu curat al Africei, născut dincolo de deșertul de Sahara” – Părțile din capul șarpelui lung, cu pete negre și galbene ce „strălucesc aprinși întocmai ca doi rubini”, șarpe împușcat de

Angel, iar când Ali a vrut să-l ia, un vultur „trece ca un fulger pe lângă el, îl lovește cu aripa și se depărtează peste dealuri cu el în plisc”. **8)** Lipsa ei e un supliciu în deșert, iar când dau de ea, „rece și cristalină, ce curge din mijlocul unor stânci cu o clăbucire veselă și mult armonioasă”, sunt fericiți – Satul din apropierea orașului Tetuan „perdut între grădini la poalele unor stânci roșii”. **9)** Arborele cu „frunzi smălțuite”, la umbra căruia „ne întindem pe mușchi” și servesc „pâine albă, doi pui de găină rumeni, un cașcaval de Holanda și două butelci de Xeres”, un adevărat festin (pl.) – Barca din dreapta! **10)** În vest! – În acest loc – Orășel în Malaysia. **11)** A oferi cadouri – Arma albă din mâna negrului „colosal, buzat, cu ochii albi”, ce-l păzește pe Hagi-Ahmet-el-Hedet, „favoritul sultanului de Maroc”, stăpânul Tetuanului.

VERTICAL: 1) Sultanul de Maroc care l-a protejat pe califul algerian Abd-el-Cader, în lupta împotriva dominației franceze. Pentru lucrul acesta, „la 6 august 1844, Tangerul a fost bombardat de flota franceză, sub comanda prințului de Joinville” – o scurtă istorie a Marocului – Servitorul hotelului din Tanger, unde s-au cazat cei doi, ghidul ce-i duce „prin un labirint de strade înguste” ale orașului. **2)** Armăsarul favorit al șecului Hagi-Ab-el-Rahman-Lahlo, „tovarășul nostru de călătorie dintre Marsilia și Gibraltar, pe corabia căpitanului Campbell”, un fugăr în traducere: „calul de patru ani”, „subțirel în picioare, negru la păr, cu nările largi și trandafirii, cu ochii inteligenți, cu urechi mici” – A doua curiozitate locală, după bazarul din Tetuan plin de toate minunățiile lumii, omul în fața căruia „toți străinii sunt obligați de a se prezenta și a se închina”. **3)** Bold – Denumirea arabă a Munților Atlas din Maroc pe care cei doi vor să-l escaladeze cu ajutorul ghidului Hadji Mustafa, ajungând la Tetuan și trecând prin multe întâmplări. **4)** Get – Prefix „referitor la mușchi” – Ued tributar Mării Mediterane, nu departe de Tetuan. **5)** Recunoașterea oficială a rugăciunii în Turcia – Felinele pe care „domnul Reade, viceconsulul englez din Tanger” le vâna în disperare cu pușca, pistoale, lațuri, capcane, măciuci, arcuri etc. **6)** Poporul cu care cei doi turiști au conviețuit cunoscându-le obiceiurile și limba cât au vizitat Marocul – Monedele de aramă, numite *felu*, de mică valoare, cu care sunt omeniți copiii de către Mustafa. **7)** Englezul Isquare, soțul Carolinei și tatăl a două fete și a doi băieți, cu care turiștii se întâlnesc în munți, în drumul lor spre orașul Tetuan – Notă pe portativ. **8)** Eu, în cronici – Garnitură culinară – Nordul Marocului! **9)** Compartiment pentru gunoi – Numele vechi al roșcovului, arbustul sub crengile ce „compun o boltă minunată, ne primește la tulpina lui, pe un pat de mușchi molatic”, unde Angel și Alecsandri vor petrece noaptea, pe când Mustafa, soldatul și Ali vor dormi sub un măslin. **10)** În orice teorie! – Numele a 5 localități din Germania – Boabdil, Aslan și Hafir, bidivii cu care pleacă din Tanger Reade, Angel și Alecsandri, alergând „pe malul năsipos a mării”. **11)** Cult! – „Ochii lui mari și inteligenți, nările sale largi și trandafirii,... lui subțirele și nervoase, coarda lui pletoasă” sunt câteva din calitățile pe care le are armăsarul Boabdil al lui Reade (nom.).

Dicționar: ABU, NIAM, ADIP, MUAR, LAU, EZAN, EOR, LOH.

SPECII LITERARE

ORIZONTAL: 1) Modalitatea artistică pe care o folosește Vasile Alecsandri în proza **O primblare la munți**, în care include în desfășurarea acțiunii istorisirile **Toader și Mărinda** și **O intrigă la bal masché**. **2)** Specie a genului liric, având ca obiect zugrăvirea vieții pastorale și a obiceiurilor câmpenești pe care poetul a ilustrat-o în **Rodica**, în special – Specie a liricii populare, în care sunt exprimate cele mai puternice și mai deosebite sentimente ale poporului: iubire, ură, dor, înstrăinare etc., cultivată în ciclul de poezii din anii 1842-1852. Vasile Alecsandri o definește astfel: „cea mai vie expresie a sufletului românesc. Ea cuprinde simțirile sale de durere, de iubire și de dor. Melodia ei pentru cine o înțelege, este chiar plângerea duioasă a patriei noastre după gloria sa trecută.” (pl.). **3)** Specie a genului epic, în proză sau în versuri, amestec de adevăr și ficțiune, cultivată de poet în titlurile **Dumbrava Roșie**, **Ana Doamna**, **Tudora de la Târșor**, **Pohod na Sybir**, **Cuza Vodă** ș.a. – Gâscănescu din cântecelul comic „*Gură-cască, om politic*”. **4)** Localitate în Grecia – Astronomie (abr.). **5)** 2,3 satire! – Negruzzi, de la „Convorbiri literare”, cel căruia Vasile Alecsandri i-a trimis „un mare pachet de poezii intitulate **Pasteluri...**” – În cuie! **6)** Aspecte ale vieții materiale, fenomene, motive, locuri, obiceiuri sunt reflectate în întreaga creație literară (poezie, proză, teatru) a lui Vasile Alecsandri – Scrierile dramatice, comediiile, vodevilurile, cântecele comice scrise de Vasile Alecsandri au constituit, la vremea respectivă, un repertoriu ales, jucate cu succes pe scenele din țară, având interpreți de marcă (pl.). **7)** Comune la refrene! – Centrul

orașului Anina! – Para/ **8)** Specie a genului liric în care este zugrăvit un colț de natură, un peisaj, în care predomină descrierea naturii. Adevăratul creator al acestei specii este Vasile Alecsandri, care a folosit, pentru întâia oară în poezia noastră, acest termen. Ciclul de poezii cuprinde creațiile lirice între 1852-187... (pl.). **9)** Totalitatea scrierilor lui Vasile Alecsandri care a fost editată complet între 1875-1876 și 1880, 1884 și 1890, în unsprezece volume – Poezie cu formă fixă, alcătuită din 14 versuri, două catrene și două terține, mai puțin cultivată de poet. Pe albumul princesii C. Conachi-Vogoridi, Vasile Alecsandri a scris o asemenea poezie cu titlul **Lacul de Como**, pe care a inclus-o în volumul **Doine și lăcrămioare**. **10)** Dânșii – Specie a genului liric ce exprimă sentimente de preamărire pentru eroi, așa cum a făcut-o poetul în poezia dedicată lui Ștefan cel Mare, „*cântată la serbarea junimei academice dată în memoria acestui domn la monastirea Putna, în 15/27 august 1871*” – Pasărea „*plină de îngâmfare*” din pastelul **Concertul în luncă** (pl.). **11)** Specie a liricei filozofice, în care lirismul se îmbină cu reflecția filozofică asupra existenței umane, găsindu-le în lectura poeziilor **N. Bălcescu murind**, **Strofe lui C. Negri**, **Umbrei lui Nicu Ghica** ș.a. (pl.).

VERTICAL: 1) Poetul român care în *Introducere* la **Pasteluri** a scris: „*Poezia Pastelurilor trebuie citită cu grijă, trebuie decantată încet ca un vin nobil într-un suflet bogat de experiența îndoită a visului și a vieții...*” (Ion) – Specie a poeziei epice, narațiune în versuri, cuprinzând o suită de episoade, cu personaje mai multe, cu o intrigă mai complicată, așa cum este legenda istorică **Dumbrava Roșie**, dedicată „*amicului meu C. Negri*”. **2)** Specie a genului liric în care sunt exprimate sentimente de admirație pentru faptele unor eroi, amintim ... **la statua lui Ștefan cel Mare**, ... **ostașilor români**, ... **cătră Bahlui** (pl.) – Tratamentele descrise în prozele **Borsec** și **Balta Albă** (sg.). **3)** Râu în Rusia – Mobilele din bucătării. **4)** Specie a poeziei lirice, caracteristică prin exprimarea unui sentiment de tristețe, de regret, de durere, cum sunt cele dedicate de poet Elenei Negri – Trei în popor. **5)** Pastel hibernal, publicat în „Convorbiri literare”, la 1 aprilie 1869 – Omul cu orga din comedia cu cântice, în 3 acte, **Chirița în Iași** sau **Două fete ș-o neneacă**, reprezentată pe Teatrul Național din Iași, în beneficiul artiștilor români la 1850. **6)** Unitate metrică, folosită și de Vasile Alecsandri în poezia **Moldova în 1857** – Doina, pe terminate! **7)** **Pe albumul d-rei... Vegezzi Ruscalla**, poezie din trei strofe publicată în „Revista română”, mai 1862 – Numele antic al râului Inn, afluent al Dunării. **8)** Primele romane! – Dimie – Pietre. **9)** Numărul unu, la nemți – A păstra secretul. **10)** Mediul înconjurător din Lunca Mirceștilor a căpătat în pastelurile lui Vasile Alecsandri note euforice vitale, de consimțământ la minunea creației, un strigăt de jubilarie și de plenitudine (Paul Cornea) – Plec pe jos! **11)** Specie a genului dramatic, în versuri, cu personaje supranaturale, realizare uneori a unei armonioase îmbinări a poeziei, a muzicii, a dansului, a decorului scenic, cum este **Sânziana și Pepelea**, în cinci acte, scrisă în 1880. Trei ani mai târziu poetul a tradus-o în limba franceză cu titlul „Sânziana” – Vers.

Dicționar: AGIA, NIN, VIGA, TRII, EINS.

GLOSAR

(1)

Grila de mai jos cuprinde arhaisme, regionalisme, cuvinte neologice sau populare
Care nu fac parte din vocabularul limbii române literare actuale.

(Gheorghe Chivu)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL: **1)** Parafat (Vulpe, *Boieri și ciocoi*) – Haină. **2)** Stindard având semiluna în vârf, pe care domnii români îl primeau de la sultan ca semn al recunoașterii oficiale (Despot, *Despot-Vodă*) – Mod de comportare, manieră (Petcu, *Ginerele lui Hagi Petcu*). **3)** Bravo! (Pungescu, *Cinel, cinel*) – Splină inflamată (Aristița, *Chirița în Iași*). **4)** Îndrăgostit (Mustocsidis, *Sfredelul dracului*). **5)** Sete! – Trece pe dreapta! – Perioadă de timp. **6)** Lătratul câinelui – Nume masculin. **7)** Fiord în Norvegia – Pinguin – Cap de maimuță! **8)** Similar (abr.) – Oreste! – Nobil polonez. **9)** Sensibili (Goldimer, *Sfredelul dracului*). **10)** Pe el – Perniță sau bucată de stofă pe care femeile o purtau odinioară sub rochie, la spate, mai jos de talie (Ruhala, *Sfredelul dracului*). **11)** Burnici (Titirez și Garofa, *Farmazonul din Hârlău*) – Iederă (Ovidiu, actul I).

VERTICAL: **1)** Instituție care strângea dările (Răzvrătescu, *Rusaliile*) – Sticlă (Ioana, *Peatra din casă*). **2)** Cioc, gură (Zamfira, *Peatra din casă*) – Bravo! (Gângu, *Iorgu de la Sadagura*). **3)** Personaj legendar – Interjecție

cu sens interogativ (Hebro, *Fântâna Blanduziei*). **4)** Capătul ciubucului prin care se trage fumul (Bondici, *Chirița în Iași*) și (Neamuș, *Boieri și ciocoi*) – „Moscow State Technical University” (siglă). **5)** Plăcintă grasă (Stan, *Stan covrigariul*) și (Neamuș, *Boieri și ciocoi*) – Greutate, povară (înv.). **6)** Mijloace de trai (Iorgu, *Iorgu de la Sadagura*) – Hoți, tâlhari (*Despot-Vodă*). **7)** Alifie moldovenească – Cutie cu bijuterii (Despot, *Despot-Vodă*). **8)** Motiv arhitectonic ornamental care imită o frânghie răsucită (*Despot-Vodă*, actul IV) – Demn de dispreț, josnic (Horațiu, *Fântâna Blanduziei*). **9)** Arahnida ce prinde insectele cu plasa (Alec, *Iașii în carnaval*) – A vorbi pe limba puilor. **10)** Grai, facultatea de a vorbi (*Sânziana și Pepelea*) – Zău așa! (Balașa, *Drumul de fer*) – Cap de reptilă! **11)** Acest (pop.) – Cârciumar (Moise, *Lipitorile satelor*).

Dicționar: EIE, ALCA, RESA, IUC.

ENIGME DIN GLOSAR

Monoverbe

Guvernator (6 - 8)

||| M A M

Aromânul (6 - 8)

T_a V^H

La nuntă (6 - 12)

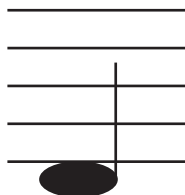
||| L T U

Smintitul (6 - 9)

$\frac{A}{L}$ π T

Monoverbe reflexive

Boier (6 - 10)

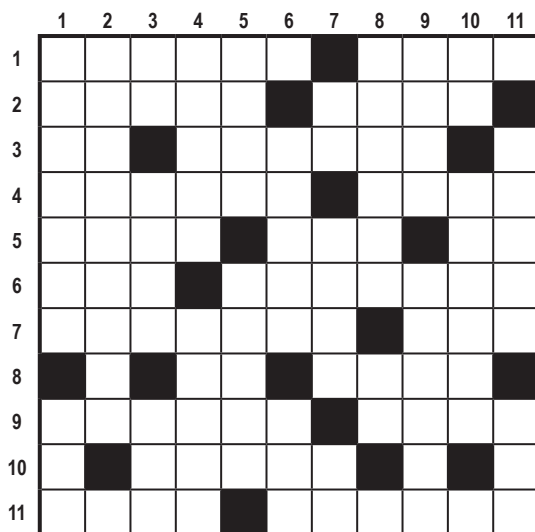
 C_M

Dragoman (5 - 7)

(||| T)^T

GLOSAR*

(2)

ORIZONTAL: **1)** Comandantul jandarmeriei din cartierul general al unui corp de armată – *Timp de iarnă*. **2)** Calul înhămat împreună cu alții, pe care călărește surugiul – Căciulă mare, largă, în colțuri sau rotundă, de obicei mai largă spre fundul ei, pe care o purtau pe vremuri boierii. **3)** *Ion Toma* – Interogatoriu. **4)** Funcționari mijlocii în Departamentul Finanțelor – Delă (pl.). **5)** „*Engineering Construction Industry Association*” (siglă) – *Sportul cu arma – În cale!*. **6)** *Solarul din dreapta!* – Butoiaș. **7)** Raport adresat în special domnitorului – *Zeul iernii, la nordici* (mit.). **8)** *Către!* – „*Râu secă*”, la arabi. **9)** Luntre primitivă – Trece cu burcut. **10)** *A-și atribui un merit*. **11)** *Cu alte cuvinte* – Un fel de bordei în care femeile de la țară își așezau războiul de țesut (pl.).

VERTICAL: **1)** Oglindă mobilă – Punte pe vapor. **2)** Drumuri întortocheate. **3)** *Subsemnatul* – A se oglindi – Stacoș. **4)** Termen de plată – De rangul al doilea. **5)** *Ciolănos* – *Oraș în insula Corsica*. **6)** Brutar – Boierie de rangul întâi. **7)** *Sere!* – Nicovală – *Aere!* **8)** Culoare, înfățișare – *În vest!* **9)** *Pericol posibil* – Monede turcești de aur. **10)** *Caic!* – Cingătoare de stofă vărgată, ce se lega la mijloc sau la cap, după moda orientală. **11)** Strigător public, crainic – *Perioade în geologie*.

Dicționar: LAR, ULL, UEI.

* *Glosarul* încheie volumul al II-lea, *Dridri*, Biblioteca pentru toți, ESPLA, 1960.

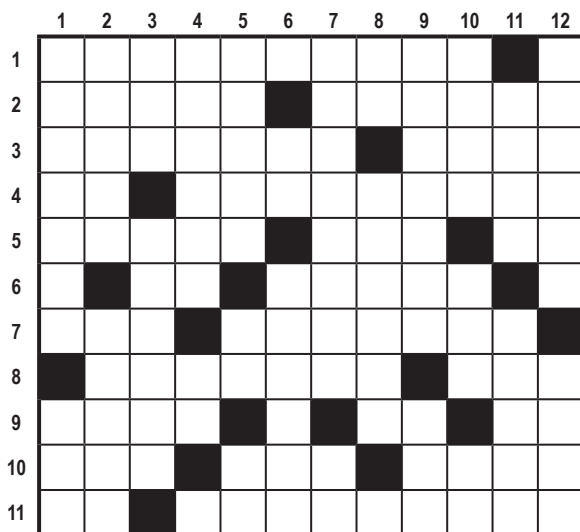
ARITMOGRIF

1	1	7	1	5	4	A 1	2	9	11	3	9
2		6	9	4	10	L 2	3	5	4	12	
3			11	3	13	E 3	2	3	1		
4				15	1	C 4	9	12			
5				8	1	S 5	4	12			
6			12	8	5	A 1	4	16	3		
7		10	2	2	1	N 6	3	5	4	12	
8			5	9	1	D 7	17	3	9		
9		3	7	14	1	R 8	13	1	13	12	
10	9	10	8	14	12	I 9	10	8	7	1	6

1) Folclorist și eseist ieșean a publicat în „Iașul literar”, XVI, 1965, nr.7, iul. studiul „Alecsandri folclorist” (Vasile). 2) Istoric literar, autorul volumului „Viața lui Vasile Alecsandri”, în 1962, și al eseurilor „Vasile Alecsandri și ideile 1848” și „Teatrul lui Vasile Alecsandri”, în „Viața românească”, din 1948 și, respectiv, 1965 (George C.). 3) Recenziază volumul lui Gh. Bulgăr „Alecsandri și problemele limbii române literare” (Gabriel). 4) Critic literar clujean, include în volumul „Colaje” eseul „Un Alecsandri aproape de inimă”, iar în revista „Steaua”, publică „Prezența lui Alecsandri” (Mircea). 5) Poet, prozator și istoric literar, a publicat în 1935 „Eminescu și Alecsandri” (I. M.). 6) Etnolog, estetician și istoric literar ieșean, autorul studiului „Alecsandri și sensul «îndreptărilor» folclorice”, în „Iașul literar”, XVI, nr.7, iul. 1965 (Petru). 7) „Vasile Alecsandri” – este discursul de recepțiune rostit de acesta în ședința solemnă la 25 martie 1894; împreună cu răspunsul d-lui Iacob Negruzzi, au apărut la București, la editorul C. Göbl, în 1894 (D. C.). 8) A publicat în „Limba și literatură”, II, 1956, studiul „Alecsandri gramatic”. 9) Eseist român, care în volumul „Din clasicii noștri” (1977) include două titluri la tema noastră: „Implicații ale pastelurilor” și „Alecsandri, poetul iernii” (2 cuv.). 10) Din scrierile sale am selectat doar titlul: „Un scriitor popular: Vasile Alecsandri”, studiu apărut în volumul „Limba literară”, Editura „Scrișul românesc”, Craiova, 1977 (2 cuv.).

CRITICI

(1)

ORIZONTAL: 1) Ion este cel care a scris „Vasile Alecsandri și problemele limbii române literare din vremea sa”, Paula- „Stilul în poezia lirică și epică” și „Comicul verbal în comedii”, iar Traian: „Alecsandri și antichitatea”. **2)** Publică în 1973 volumul „Alecsandri. Orizonturi și repere” (Ion) – Comandantul de oaste Cuculeț din teatrul lui Alecsandri amintit de G. Călinescu în monografia din 1965, fiind unul cu nume burlesc. **3)** Revistă timișoreană în care George G. Bogdan a publicat în 1965, nr. 10, oct. articolul „Alecsandri răspândit de Constantin Daicoviciu”, iar Ștefan Munteanu, în același număr, „Limba literară în opera poetică a lui Vasile Alecsandri” – Ouă de pește. **4)** Miez de nuga! – „Expresia... a peisajului românesc”, articolul semnat de Boris Cazacu în „Gazeta literară”, din 9 sept. 1965, nr.37, ce face trimitere și la Vasile Alecsandri. **5)** Baba Rada din feeria „Sânziana și Pepelea” – Auxiliar al viitorului – Alexandru Ciorănescu. **6)** Produs galinaceu – Autorul notelor introductive la ediția din 1930, la V. Alecsandri. *Proza*. Amintiri, povestiri romantice, apărută la Craiova, la Editura Scrisul românesc (Alex.). **7)** Prostănac (reg.) – Banii dintr-o proză a lui Vasile Alecsandri, amintiți de cei care s-au aplecat spre scrierile acestuia: G. Călinescu, G. C. Nicolescu, Doina Curticăpeanu, Al. Piru, Emil Ghițulescu ș.a. (var.). **8)** Viața și opera lui Vasile Alecsandri a fost tipărită în 1919 de acest

fost custode al Academiei Române (1868-1924) – „Algemeen Nederlands Presbureau” (siglă). **9)** Din scrierile sale despre „bardul de la Mircești” amintim: „Correspondența lui Alecsandri”, „Prozatorul”, „Legende istorice” ș.a. (Alexandru) – Nicolae Velea – Eu, în cronici. **10)** „Oragnizația Națiunilor Unite” (siglă) –... **de poet**, poezie de Vasile Alecsandri – Publicist și istoric român de origine franceză, a condus ziarul *L'Indépendance roumaine*” (1877-1887), a publicat în „Românul”, 27 oct. 1879, cronica teatrală la **Despot-Vodă**, dramă în 5 acte în versuri de d. V. Alecsandri (Frédéric; 1849-1907). **11)** Afirmatie – Poetul care a scris *Introducerea* la „Vasile Alecsandri, **Pasteluri**”, Editura Cartea Românească, 1938 (2 cuv.).

VERTICAL: **1)** Istoric literar român de origine franceză, născut la Bârlad, în 1879, autorul studiului „Vasile Alecsandri și scriitorii francezi” (Charles; m. 1940) – Construcție pe picioare. **2)** Istoric, scriitor, publicist și om politic român, autorul titlurilor „Vasile Alecsandri”, „Regalitatea literară a lui Vasile Alecsandri”, „Poesia lui V. Alecsandri”, „Scrieri în proză ale lui Alecsandri în «Propășirea»”, „Originea lui Alecsandri”, „La dezvelirea monumentului lui Alecsandri” ș.a. (Nicolae; 1871-1940) – Cadru industrial. **3)** Începutul unei amicitii! – În a sa „O istorie a literaturii române” îi acordă lui Vasile Alecsandri un spațiu suficient; în „Analize literare și stilistice” (1967), prezintă pastelul „Bărăganul” (Ion). **4)** Împreună cu L. Ionescu, M. Mărdărescu și M. Zamfir au scris „Limba și stilul operei lui Vasile Alecsandri”, în 1969 (Boris) – Horia Ursu. **5)** A stima – George Avramescu – 2,3 evocări! **6)** Nicolae Tăutu – Critic literar care în volumul „Metonimii” (1974) a introdus în sumar și titlul „Vasile Alecsandri” (Aurel). **7)** Timpul de vară la care face referire Nicolae Iorga în studiul „Pastelele” când „Sănin și vesel, el răsfrânge veselie și săninătatea lui asupra naturei” (pl.; masc.) – Stroe Plopan. **8)** Dintr-un eseu! – Felicia, a publicat în „Cercetări lingvistice” (1966, nr.2) „Aspectul structural și gramatical al metaforei în poezia lui V. Alecsandri”. **9)** Titlul colectiv (sumar) al volumelor lui E. Lovinescu (I, III, VII, și X) în care au apărut titlurile: „V. Alecsandri”, „Vasile Alecsandri și antichitatea română”, „Psihologia feminină în literatura dramatică. V. Alecsandri” – Metalimbaj, folosit în informatică. **10)** „University of Dayton China Institute” (siglă) – Singură – 2,3 balade! **11)** Corabie legendară – „Un Alecsandri aproape de...”, excurs al lui Mircea Zăciu privind călătoriile scriitorului. **12)** Limba din care Vasile Alecsandri preia sufixe și le atașează numelor proprii, ca la Agachi Flutur sau Enachi Damian, de care amintește Paula Diaconescu în „Elemente de istorie a limbii române moderne”, 1975 – „Este și rămâne...”, afirmația lui G. Vârnav-Liteanu, din articolul „Alecsandri” apărut în „Convorbiri literare”, VI, 1873, nr. 10, 1 ian., unul dintre primii biografi ai scriitorului.

Dicționar: TUT, VDL.

CRITICI

(2)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL: 1) În revistă timișoreană „Orizont”, nr.138, din octombrie 1965 a semnat articolul „Alecsandri în Banat” (Ion) – „Vasile Alecsandri,... național și popular”, studiul pe care Ion Dodu Balan îl include în volumul „Ethos și cultură sau vocația tinereții”, Editura Albatros, 1972. **2)** Publică în cinci pagini „Alecsandri în diplomație”, în „Iașul literar”, XVI, 1965, nr.7, iulie (Alexandru) – Ritm al vorbirii. **3)** „Alecsandri...”, semnat de Perpessicius și inclus în volumul „Alte mențiuni de istorie literară și folclor” (1967) – Octav Băncilă. **4)** Tudor Arghezi – Tema pe care o tratează Vasile Alecsandri în piesele „Cetatea Neamțului” și „Despot-Vodă”. **5)** Sloi de gheață ce plutește pe râu (reg.) – „Alecsandri, din nou..., pledoarie documentară și jurnalistică”, realizată de Ioan Dănilă, în două ediții. **6)** „...director”, piesa lui Alecsandri amintită de Ion Zamfirescu în „V. Alecsandri și creația lui dramatică” – Râu în Italia ce se varsă în Marea Adriatică. **7)** Nesigur – „Creația lui Alecsandri în primii ani ai domniei lui”, studiu de G. C. Nicolescu, făcând referire la amicitia dintre domnitor și poet. **8)** Ea s-a întors! – În „Gândirea” bucureșteană, nr. 6-8, 1926 publică „V. Alecsandri ca descriptiv”, făcând referire la *Pasteluri* (Tudor) – Grupul din dreapta! **9)** Birlici – Vasile Alecsandri – Râu în Togo. **10)** Florineasca din teatrul lui

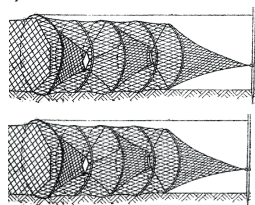
Alecsandri amintită de G. Călinescu în monografia din 1965 la capitolul despre „născocitorul de nume proprii burlești” – Istoric literar ce a publicat în 1978, la Editura Minerva, „Introducere în opera lui V. Alecsandri” (Alexandru). **11)** „Vasile Alecsandri în... vremurilor de azi”, studiu inclus în volumul „Scrieri critice și estetice” al lui Mihail Dragomirescu, în ediția realizată în 1969 de Z. Ornea și Gh. Stoia – Publică în „Arhiva românească”, Tom V, 1940, titlul „«Boierii și ciocoi» lui Alecsandri cu prilejul unor scrisori inedite de la Kotzebue și Kogălniceanu” (Constantin).

VERTICAL: **1)** Istoric literar, autorul studiului „Vasile Alecsandri și problemele folclorului românesc la jumătatea veacului al XIX-lea” (I. C.) – Aurel Leon. **2)** Careu! – În „Interferențe literare” prezintă apariția în limba franceză a doinelor și baladelor culese de Vasile Alecsandri, în traduceri ale lui I. Voinescu și A. Ubicini (Marta). **3)** Fire de nisip! – Inițiale cu care a semnat Caragiale – Similar (abr.). **4)** Criticul care în „Noi studii critice” include și titlul „Pastelurile lui Vasile Alecsandri” (H.). **5)** Zeul războiului la greci – Semn al înmulțirii – Perioadă de timp. **6)** Dumneata (abr.) – Literă grecească. **7)** Două localități în județul Cluj, de Sus și de Jos – Gulie. **8)** Scriitorul născut la Tecuci și cu studii liceale la Bârlad, autorul studiului critic „Vasile Alecsandri”, în 1894 (Nicolae) – Ion Gorun. **9)** Individ – Poet și eseist român de expresie franceză, fondatorul „letrismului” – Ceas. **10)** Cotidianul politic bucureștean, care a apărut de la 16 nov. 1885 în mai multe serii, în care Delavrancea, cu pseudonimul Fra Barbaro, a scris cronică teatrală la piesa „Despot-Vodă”, în nr. 43/1886, iar Al. I. Odobescu la piesa „Fântâna Blanduziei”, în nr. 580/1887; în suplimentul literar al ziarului, Anghel Demetrescu a scris cronică la piesa „Ovidiu” – Ieșeanul prezent la tema noastră cu studiul „Alecsandri și purismul”, apărut în „Iașul literar”, nr. 7/1965 (Petre). **11)** Instrument muzical de percuție – Filozof al culturii, autorul titlurilor: „Implicații ale pastelurilor” și „Alecsandri, poetul iernii” din volumul „Din clasicii noștri”, 1977 (Edgar).

Dicționar: INIE, USO, OGU, ARES, TAV, ISOU.

CRITICII

(Biverb anagramat: 4 + 4 + 4 = 4; 8)

CRITICII

	1	2	3
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

ORIZONTAL: 1) Pișcată. 2) A proteja (pop). 3) În orice loc. 4) Așezare rustică – Unul dintre Negruzzi. 5) Neprețuită. 6) Voce cu timbru grav – Prefix pentru păsări. 7) Nu poate fi exprimat în cuvinte. 8) Primul etaj al triasicului superior din regiunile alpine. 9) A instala într-un spital pentru tratament. 10) Povestire de Cezar Petrescu.

VERTICAL: 1) Criticul literar care a publicat în 1919 articolul „Vasile Alecsandri”. 2) În „Studii de literatură română modernă” a inclus „Pastelurile sau despre poezia naturii și natura poeziei la V. Alecsandri” (2 cuv.). 3) Autorul articolului „Alecsandri ca descriptiv”, publicat în 1926 (2 cuv.).

VASILE ALECSANDRI (Studiu critic)

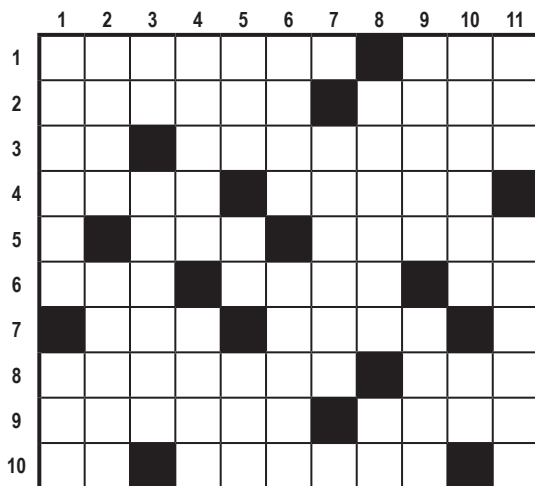
	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							

ORIZONTAL: 1) Aparat care, cu ajutorul ultrasunetelor, vizualizează pe un ecran capul copilului încă înainte de a se naște. 2) Procedeu terapeutic, variantă a acupuncturii – Zăpadă. 3) Smerită – Munte! 4) Vestul Lituaniei! – Rindea (reg.). 5) Rezultate sportive. 6) ... 7) Nicovală (reg.) – Tras în piept.

VERTICAL: 1) Amestec dispers din două lichide insolubile unul în celălalt (pl.). 2) ... 3) Plantă care evită solurile aride. 4) Remunerație lunară. 5) 100 la romani –... 6) Suflet de boem! – Mișcare periodică a apelor mărilor sau oceanelor. 7)... – Ester!

Spațiile rasterate cuprind cele patru subcapitole tematice din cartea lui Nicolae Petrașcu: *Vasile Alecsandri. Studiu critic*, prima încercare de proporții asupra vieții și operei bardului de la Mircești, apărută în anul 1894.

DIN ALECSANDRI

ORIZONTAL: 1) Echitație – Pinguin. 2) Constelație din sfera australă situată la sud de *Taurul* – Localitate în Armenia. 3) Îndemn cabalin – Năzuințe spre ceva. 4) Plantă exotică din care se extrage indigoul – A ridica vocea. 5) Podoabă facială – Fruct gălbui, aromat. 6) Un necunoscut – Râu în Austria – Puse în ladă! 7) Cadavru – Vesel. 8) Lemne duse în spinare – Atmosferă. 9) A umbla... fără rost! (pop.) – Poet liric clujean (Emil). 10) Nota 6 – A se îndrepta cu vorba către cineva.

VERTICAL: 1) Renunțări – Și celelalte (abr.). 2) Arbore de pădure, de pe malurile râului – Foarte vizibilă. 3) Cap de listă! – A adăuga ceva într-un text. 4) Roman de G. Ibrăileanu – Prefix pentru „umbră”. 5) Zgomot al respirației – Leagă două cuvinte – Fluviu asiatic. 6) Cultivator de flori albastre – Cui de fier în care se fixează șina pe roțile unui vehicul. 7) Cabina balonului. 8) Oprirea în itinerariul unui avion – Iași, auto. 9) Popor de neam germanic – Haină neagră. 10) Nume feminin – Prea jos! 11) Țârâit în iarbă – Scriitor român, autorul romanului „Domnișoara din strada Neptun” (Felix).

Dicționar: ELAR, ISEL, SCIA.

DEZLEGĂRI

P.2: AMICE – BRUTAR – CASANDRA – ALO – AML – TOACA – AJ – SAIC – CUENIM – A – CUZA – LALAI – P – CINCI – I – H – PARIS – R – LEMN – IREU – IASI – AE – TARCA – SOCOLA – ALE – ZAMFIRA – REGRETE – ADIO. **P.4:** IUNIE – PLOI – ARIN – STOMAC – RS – GER – BECA – NIVEL – SONOR – A – ARII – GEBI – BL – SAROS – C – CASCADA – TPA – OI – OV – MUIAT – MESTESUG – HU – I – UIITE – AMAR – CUSCA – UMBRA. **P.6:** BALACEANU – DB – ULITA – MURMUR – TOLERA – VIENA – EN – LUNA – ALAI – L – LATURAS – RL – COAJA – NR – SEA – ARCE – MASUTA – IU – SAUASI – V – CERES – T – ALBA – ANIMATIE – OAC – IT – SAT – PLUTA. **P.8:** TABACAR – SB – ABATOR – ACE – LASER – CRAT – ALA – BARATA – BERC – CATO – A – ARTE – OLT – RB – ORAS – A – BA – CRAS – TR – ATLAS – TRAC – CERB – BASCA. **P.9:** BOABDIL – CIORAN – OPRITA – HASDEU – ADERCA – MARCIAN. TAD – OEM – RIA – SPD – INA: TOADER ȘI MARINDA. ...*de la Florența*: BUCHETIERA. **P.10:** PANGARATI – B – APA – NEBUNII – TUTUN – URCUS – SURAS – CANT – CURS – CAI – IR – HRA – MAL – SEI – II – HARBUZ – T – L – SABII – ODA – IRONIC – ZAO – INAG – IVI – IC – ARUNCA – ENE – ASE – CALUGAR. **P.12:** KOGALNICEANU – RAPIDEA – RAS – SALA – ISLIC – A – OSARI – IATAC – CETATI – TATAR – O – AR – ASOL – IO – LG – ISTORIC – S – AOB – EAS – AOTC – ALOS – ES – PRO – GLOD – ULITA – V – BACALIE – ACTE. **P.14:** CHATAIGNEZ – LONGCHAMP – Z – ITG – TALENTE – CELAR – BA – AC – HLI – ITE – ARE – Y – AOT – NUME – F – PAT – MO – F – LILE – POARTA – ADORA – PR – OR – DEJAZET – DIO – YLE – TEATRUL. **P.16:** M – ZDUB – ABURCA – RO – IRL – GRADAT – ASIRIA – REGINA – ICI – AL – T – OV – B – AGNATA. JURNADA – ANGELIC – ASTERNE – BALARIE – CLESTAR – BOMBAST – INERTIE. *Carte de vizită*: ISTORIA UNUI GALBAN. **P.17:** DRIVERI – CODRI – DRIADA – MANDRI – BLID – COMICS – L – TALAR – MAC – ASA – AMAR – RU – I – EPONIM – I – ANTIPOD – ACT – EDU – NS – CNA – ROSTI – RETRO – ROTI – STRUJAN – SMICEA – BAJAN. **P.18:** MARGARITA – ENOH – CUZA – L – RAM – IASI – RI – IPAC – ALLAN – MALAI – OUI – A – ENO – RALLET – E – NEGRUZZI. **P.19:** ROMANUL E NASCUT POET. **P.20:** ISTORIA UNUI – CIORAN – TARG – E – BALTA ALBA – SPATARU – BEL – RESO – ARCA – B – OT – RADAR – VA – BEA – POROJAN – E – CVAS – IACO – TRIOR – E – DAP – NARATORI – RR – UMALERALBMI. **P.21:** L – BALCESCU – ARC – OAS – TOI – MERIMEE – RO – ASIA – ENEA – N – RALLET – CDG – TRIENAL – IH – IULUS – AUNI – NEGRUZZI – C – E – RUSSO – AHA. **P.22:** ISTORIA – TAURINE – ACRI – SZ – LATENTI – I – UNUI – ASRT – IP – NOI – ANI – ANCHETA – GALBAN. *Literară*: NICOLAE PETRAȘCU (capre + enot + cal + urși). **P.23:** SCARLAT – TACHE – MARIA – ULITA – P – ALI – UDREA – MAI – R – SARACO – CEMR – ANTREN – NEGRI – NOIAN – A – CHORA – DTA – TALMA – NAR – AA – F – SCOLI – LN – RALU – AV – LI – A – P – MORUZ – IANCU – OFITER – MARUNT – DUCA – MIRCESTI. **P.25:** AFRODITA – FLORICA – RODICA – ORINA – DICA – ICA – TA – A. **P.26:** MALPOSTA – EG – APUS – MALAGA – RECIF – VAPOR – ENI – OPERE – O – IANCU – I – GN – SN – O – DICSON – PIRINEI – TEE – A – OTEL – CAL – NIMES – CANAL – ITA – OUA – CNI – AINA – STRADA. **P.28:** READE – ANGEL – ALCAZAR – HOT – MR – CARTIER – ABU – NAHON – P – NIAM – BU – ALI – ADIP – RS – OC – H – ROIB – OCHI – APA – SAMS – O – MASLINI – RCA – ES – ACI – MUAR – DARUI – SABIE. **P.30:** POVESTIRE – F – IDILA – DOINE – LEGENDA – NAE – L – AGIA – ASTR – AT – IACOB – UI – TEME – TEATRE – RE – NIN – AA – PASTELURI – S – OPERA – SONET – EI – IMN – CUCI – MEDITATII – H. **P.32:** SCRIPSIT – RA – ALEM – TROPOS – MASALA – RAST – INAMORISIT – ST – ECE – AN – O – I – HAM – EDGAR – EIE – ALCA – MA – SIM – OR – PAN – SANSITIVI – D – IL – TURNIURA – PAPUCI – LIER. **P.33:** CAIMACAM; CUTOVLAH; CALTUNAREASA; APELPISIT; MEDELNICER; TALMACI. **P.34:** PREVOT – FRIG – SAUAS – SLIC – IT – DOPROS – T – SAMESI – ACTE – ECIA – TIR – AL – LAR – BALERCA – ANAFORA – ULL – I – TR – UEBI – PIROGA – SETE – O – AGOGA – L – R – DECI – ARGELE. **P.35:** ADASCALITEI – NICOLESCU – TEPELEA – ZACIU – RASCU – URSCAHE – OLLANESCU – SIADBEI – EDGAR PAPU – IORGU IORDAN. **P.36:** DIACONESCU – G – ROMAN – SERDAR – ORIZONT – ICRE – UG – ARTISTICA – HARCA – VEI – AC – E – OU – MARCU – A – TUT – GALBENI – ZAHARIA – ANP – PIRU – T – NV – IO – ONU – VIS – DAME – DA – ION PILLAT. **P.38:** CRISAN – POET – HUSAR – TEMPO – I – INEDIT – OB – TA – ISTORICA – INIE – ACASA – MILLO – USO – P – INCERT – CUZA – AE – VIANU – UP – ASI – VA – OGU – ANICA – PIRU – LUMINA – GANE. **P.39:** PIRU, CIOPRAGA (crap + gupă + orii). **P.40:** CIUPITA – OBLADUI – ORIUNDE – SAT – LEON – SINCERA – ALTO – AVI – NEGRAIT – CARNIAN – INTERNA – FUGARUL. ECOSCOP – MOXA – NEA – UMILA – MT – LI – FATAR – SCORURI – IUBIREA – ILAU – AER. **P.41:** CALARIE – ALC – ERIDAN – ELAR – DI – ELANSARI – ANIL – RACNI – R – NAS – CAISA – ICS – ISEL – AD – LES – ILAR – E – SARCINA – AER – CRAINA – ISAC – LA – ADRESA – A. **P.43:** DRAMA – REPLICI – POEME – FOLCLOR – SCRISOARE – ROMANTA – SONET – ODA – DESCRIERE – DOINA. MĂRGĂRITA (Gramatica). ELENCU DORIAN. O INTRIGĂ DE BAL MASCHE (Hogaș + Eliade + Bart + Mincu). **P.44:** BORSEC. BALTA ALBA (boa + cal + baset + brac). CHATAIGNEZ (cinteză + găi). ALECSANDRI, DIN NOU ACASĂ. VASILE POROJAN (râși + leu + oi + olan).

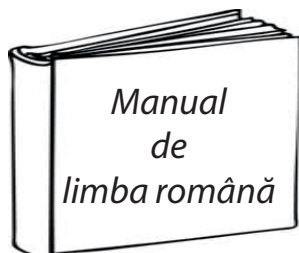
ARITMOGRIF

		7	8	A	1	10	1			
				L	2					
		8	3	11		9	4	9		
				E	3	10	3			
			11	12						
				C	4	2	12	8		
		14	12	2						
				S	5	12	1	8		
5		4	8	9						
				A	1	6	13	1		
		8	12	0						
				N	6	3	13			
			5	12						
				D	7	1				
				12						
				R	8	9	3	8	3	
7		3	5	4						
				I	9	6	1			
			7	12						

Pe coloanele orizontale veți afla scrierile lui Vasile Alecsandri abordate în creația sa literară, la singular sau la plural.

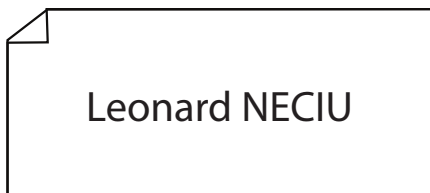
TITLU

(Metagramă anagramată:
XXXXXXXXCX - XXXXXRXXX)

EROINĂ

(Carte de vizită: 6, 6)

Numele mamei
din povestirea de mai sus.

TITLU *

(Rebus eliptic anagramat: $5 + 4 + 6 + (5) = 1, 7, 2, 3, 6$)

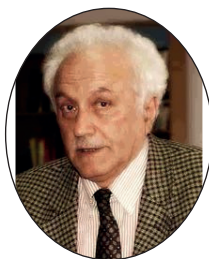
Calistrat

Jean

Mircea

Marin

* Titlul prozei pe care Vasile Alecsandri a inclus-o în „O primblare la munți”.

TITLURI

(Rebo metagramă anagramată: 3 + 3 + 5 + XXXC = 6; 5, 4)

L

DRIDRI

(Rebo metagramă anagramată:

7 + XXi = 10)

H

CARTE DE VIZITĂ

(10, 3, 3, 5)

Sidonia LUNCĂ
Dan SECARĂ

Volumul de pledoarii
documentare și jurnalistice
semnat de Ioan Dănilă.

EROUL

(Rebo metagramă: RXXX + XXU + Xi + XLXX = 6, 7)

V

P

R

J

Coordonatorul colecției: Serghei COLOȘENCO

Culegere text: Constantin Romete

Tehnoredactare: Bogdan Artene

ISBN 978-606-573-436-4

Apărut: mai 2018

Editura SFERA, Bârlad

Str. C. Hamangiu nr. 15

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad

**Plachetă apărută sub egida
Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”
Bârlad**